LAHOLMS TIDNING

N:R 138. ÅRG. 20. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. TISDAGEN DEN 19 JUNI 1951 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 15 öre.

Nytt elektriskt storbygge hämtar kraft ur två älvar

RAMSELE I JUNI. (TT:s utsände)

En motsvarighet till den elektriska jättetrion Porjus—Harsprånget—Liggaforsen i Jokkmokk växer upp i Ramsele-trakten i västra Ångermanland men med två skilda älvar som kraftkällor. Bara ett par mil väster om Kilforsen, där Statens vattenfallsverk som bekant bygger ett nytt storkraftverk vid Fjällsjöälven, dånar sprängsalvorna vid Krångede AB:s kraftverksbygge nära Storfinnforsen, där sex forsar i Faxälven slås ihop till en fallhöjd på c:a 50 m., och en mil längre ner skapas om några år sista steget i Faxälvens falltrappa.

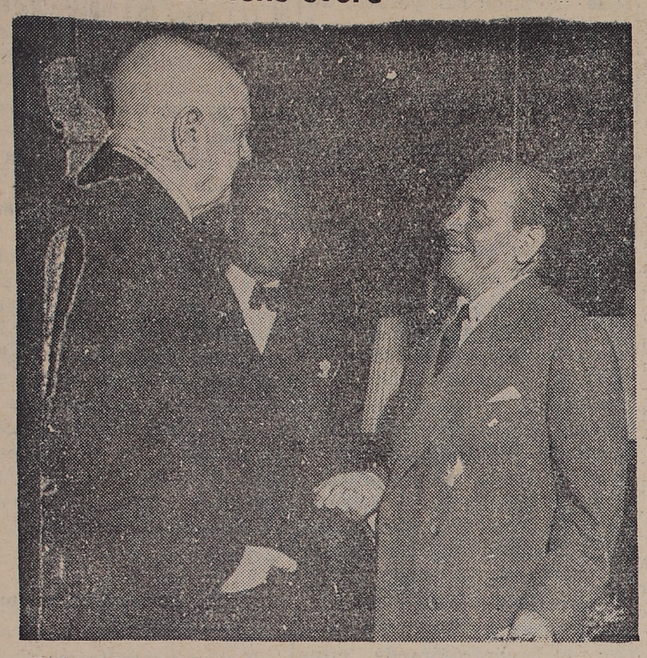
Liksom uppe vid Harsprånget kan anläggarna alltså ta itu med ett nytt projekt i grannskapet så snart mångmiljonbygget i Storfinnforsen börjar bli färdigt. Systerstationen vid Nässjöforsen, som kommer att kallas Ramsele kraftverk, blir ännu större. Den får ta emot vattenmassorna från ett stup på hela 79 m. Kraftverket vid Storfinnforsen, som kostar ungefär 60 milj. kr, ger 100,000 kilowatt, medan Ramsele kraftverk skall leverera 150,000 och beräknas kosta 95 milj. kr. Energitillskotten kommer succesivt, sedan första turbinen börjat snurra i Storfinnforsen 1953 och i Ramsele tidigast 1957.

När vattenbyggarna kom till Flybränna, bodde där fem personer, men kraftstaden räknar nu 1,200 invånare. Utom bostäder, butiker och postkontor har man bastu, tvättstuga, skola — med 130 elever — och ett stiligt medborgarhus, som inte saknar vare sig bio eller scen.

Två nya sjöar bildas ovanför jättedammarna i Faxälven, och Storfinnsjön får en yta på 25 kvadratkilometer. Just nu arbetar man febrilt på jord- och betongdammen, som blir 1,300 m. lång och på högsta punkten 42 m. hög. Nere i berget sprängs en ordentligt tilltagen maskinsal, och avloppstunnelns 325 m. avverkas stadigt med dynamit och spett. Granitmassorna kommer väl till pass som fyllning vid dammen.

Ett nytt svenskt rekord sätts vid Nässjöforsen, när arbetena så småningom kommer i gång där. Avloppstunneln, som mynnar nedströms vagnforsen i Ramsele, blir 7 km. lång och slår sålunda Hjältarekordet.

Två av musikens store

Under Sibeliusveckan i Helsingfors dirigerade den kände amerikanske kapellmästaren Eugene Ormandy två av Sibelius' symfonier. Här ses Ormandy i samtal med den berömde finske komponisten, av vilken han fått mottaett signerat porträtt.

Tyska soldater instängda 6 år i livsmedelsupplag

WIESBADEN. (TT — Reuter)

Två tyska soldater har nära Danzig tillbringat sex år levande begravda i ett väldigt underjordiskt förrådsrum för livsmedel, tillhörigt den tyska krigsmakten, omtalar tidningen Wiesbadener Kurier.

Tidningen berättar att polska uppröjningsarbetare vid Oxhöft i Danzigbukten hittade det stora förrådsrummet, som var helt täckt av spillror från sammanstörtade byggnader runtomkring. När arbetarna tog sig in möttes de av två spökliknande gestalter, som vacklade fram mot dem klädda i tyska uniformer. Deras hår och skägg nådde nästan ner till marken. Några få minuter efteråt kollapsade en av de båda männen och dog, medan den andre gällt skrikande slog händerna för ögonen emedan han hade blivit bländad av solen.

Det visade sig att de båda männen hade blivit inneslutna i förrådsrummet för sex år sedan tillsammans med två kamrater, som emellertid senare hade dött av strapatserna.

Den ende överlevande är enligt tidningen nu på sjukhus och håller långsamt på att repa sig. Hans syn är emellertid fortfarande nästan borta, även om en svag förbättring i synförmågan kunnat konstateras.

Mannen, som vägrar att tro att han tillbringat hela sex år i sitt underjordiska fängelse, har berättat att han och hans tre kamrater hade livnärt sig med de lagrade livsmedlen, och det fanns också tillräckligt mycket stearinljus och tändstickor för att täcka deras behov under flera år. Likaså fungerade vattenledningen och ventilationssystemet.

Dag efter dag försökte de instängda påkalla yttervärldens uppmärksamhet genom att banka i väggarna, och faktiskt hade deras signaler vid ett par tillfällen uppmärksammats, men ingen trodde att det fanns någon levande varelse under den väldiga ruinhögen utan befolkningen trodde att det var osaliga andar efter några av offren som drev sitt spel.

Ransoneringsperioden för kaffe omfattar tiden 6/6—18/7 1951. Gällande kuponger: på inköpskort B 26 B 311 och 312, på tilläggskort 162 B 200.

BERLIN: Europafilms "Leva på hoppet" fick den näst högsta utmärkelsen, Silverbjörnen, i klassen för lustspel vid den internationella filmfestivalen i Berlin. Guldbjörnen gick till den franska Raoul-Ploquin-filmen "Sans laisser d'adresse" (Utan att lämna adress).

Ryktet om fred

på Korea, som under den senaste tiden varit i omlopp, saknar grund, förklarar kategoriskt Sveriges permanente representant i FN envoyé Sven Grafström. Han är tillsammans med sin familj på väg hem med Gripsholm och hoppas att han nu skall få stanna hemma ett par månader.

Beträffande arbetet i FN kan hr Grafström förstås ej göra några längre utläggningar, men han vill dock ha sagt, att stämningen där inte är pessimistisk.

Rysk reträtt i Berlin – blockaden upphävd

BERLIN. (TT — Reuter)

Den lilla blockaden i Västberlin upphörde på måndagen, då de östtyska myndigheterna hävde den order varigenom de pålade nya restriktioner för leveranser av västberlinska varor till Västtyskland.

Ordern, som utfärdades den 10 maj, gick ut på att exportörerna i Västberlin skulle på lastningsdokumenten ange ursprunget av de råvaror som använts vid exportvarornas tillverkning. Alla lastningsdokument måste godkännas av de ryska och de västtyska myndigheterna eftersom de passerar sovjetzonen på vägen till Västtyskland.

De västallierade kommendaterna i Berlin började på egen hand den lilla blockaden genom att beordra myndigheterna och exportörerna i Västberlin att ignorera påbudet.

Efter upphävandet av ordern har handelförhandlingar mellan Öst- och Västtyskland, som västtyskarna avbröt kort efter orderns utfärdande omedelbart återupptagits.

KARACHI: 11 personer dödades och 19 skadades svårt vid en tågkollision på måndagen 400 km. nordöst om Karachi.

Ur räkningen

LONDON (TT — Reuter)

Storbritanniens mest eftertraktansvärde ungkarl, markisen av Blandford, hertigen av Marlboroughs arvinge, som tillhört kretsen kring prinsessan Margaret, kan strykas från listan av allvarliga spekulanter på hennes hand. Han väntas inom kort komma att förlova sig med Susan Hornby, en 21-åring, som är dotter till ägaren av ett stort bokhandelsföretag och vän med prinsessan Margaret.

Demokrati!

ATLANTA, GEORGIA (TT — Reuter)

Josephine Baker har beslutat inställa ett planerat framträdande i Atlanta sedan tre av stadens ledande hotell vägrat henne rum. Hon skulle ha medverkat i en välgörenhetsfest den 30 juni i samband med årsmötet med nationalföreningen för främjandet av de färgades ställning.

Enligt Georgias raslagar riskerade varje vitt hotell, som tog emot henne, att få sina hotellrättigheter indragna.

Koreakriget hårdnar — livliga luftstrider

TOKIO (TT — Reuter)

För andra dagen i följd uppstod en större luftstrid på måndagen då omkring 40 kommunistiska MIG—15-plan drabbade samman med 33 amerikanska Sabre-maskiner över Nordkorea.

De snabba reaplanen virvlade omkring varandra på 7,000 meters höjd, och FN-piloterna rapporterade, att fem ryska plan sköts ned och två skadades. Själva led de inga förluster. Striden har satt fart i ryktena, att kommuniststyrkorna, om de sätter i gång en ny offensiv den 25 juni, årsdagen av Koreakrigets utbrott, kommer att ha flygskydd. Senare på dagen gjorde 16 MIG-plan en försiktig framstöt mot fyra amerikanska plan. Någon verklig stridskänning uppstod inte.

På marken gjorde kommunisterna motanfall på flera avsnitt och hejdade FN-truppernas framryckning över nästan hela linjen. Östra centralfronten utgjorde ett undantag. Här avancerade de allierade 3 km. De hårdaste striderna utkämpades nordöst om Chorwon och norr och öster om Kumhwa. Omkring 250 kommunister stupade vid Kumhwa under ett misslyckat anfall på morgonen. Även väst och nordväst om Jonchon, där motståndet varit nästan obefintligt de senaste dagarna, flammade strider upp, men i stort sett tycks de vara av den uppehållande typen.

TRYGVE LIE:

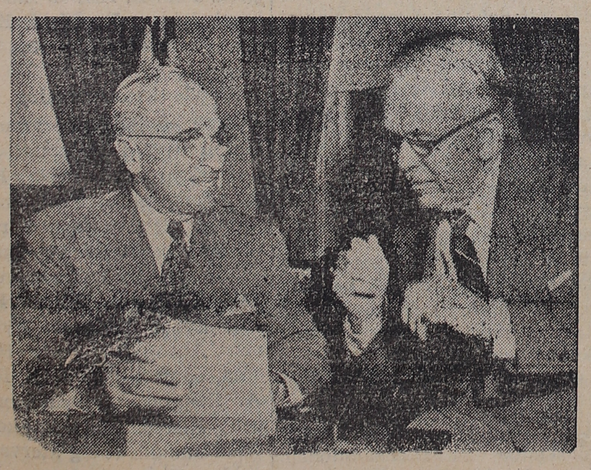
Koreakriget fredsseger

PARIS. (TT — Reuter)

FN:s generalsekreterare Trygve Lie uttryckte på måndagen förhoppningen om ett snart vapenstillestånd efter den "stora segern' i Korea. — Den kollektiva kampen mot angripare världen runt har gjort stora framsteg, sade han då UNESCO sammanträdde i Paris.

I Korea kämpar FN-soldaterna för att hindra ett tredje världskrig och tiotusentals människors liv sätts på spel eller har offrats för att rädda miljoner människor att gå under i ett framtida krig, sade Lie. Redan genom att slå tillbaka det väpnade angreppet vann FN-soldaterna i Korea en stor seger för freden och jag hoppas innerligt att denna seger snabbt skall leda till ett vapenstillestånd.

Gaullisterna fick flest mandat

Försvarsminister Marshall avlägger sin rapport till president Truman efter en snabbvisit i Korea och Japan. Han yttrade sig mycket berömmande om den amerikanska 8:e arméns insatser i Korea.

Regeringskartellen håller majoriteten

PARIS. (TT—Reuter.)

General de Gaulles högerextremistiska parti blir som följd av söndagens val det största i den nya nationalförsamlingen, men dess frammarsch har inte kunnat hindra den tredje kraften — de partier som har haft hand om regeringsmakten sedan 1946 — från att behålla sin majoritetsställning.

Kommunisterna har drabbats hårt av den nya vallagen. Trots att de fick fler röster än något annat parti minskas deras mandat med nära hälften. Röstetalet har dock nedgått ganska avsevärt i jämförelse med valet 1946.

Röstsammanräkningen, som på grund av det komplicerade valsystemet är mycket tidsödande, hade på måndagskvällen kommit så långt att 565 av de 627 mandaten var klara. Mandat- och röstfördelningen var:

Gaullisterna 107 mandat, 3.564.833 röster eller 20,84 procent.

Kommunisterna 96 mandat, 4.406.301 röster eller 25,76 procent.

Socialisterna 96 mandat, 2,591.709 röster, 15,15 procent.

Folkrepublikanerna (MRP) 77 mandat, 2.084.013 röster, 12,18 procent.

Radikalerna 85 mandat, 1.698.230 röster, 9,92 procent.

De moderata 100 mandat, 2.049.113 röster, 11,98 procent.

Den tredje kraften, vars huvudbeståndsdelar är MRP, radikalerna och socialisterna, har följaktligen med de moderatas stöd hittills fått 358 mandat, och det anses troligt att den hittillsvarande konseljpresidenten Henry Queuille, radikal, åter får regeringsuppdraget när den nya nationalförsamlingen sammanträder den 5.

Queuille framhöll på kvällen att mellanpartierna var starka nog för att bilda en regering som inte kan hotas av gaullisterna eller kommunisterna.

Det invecklade valsystemet, som hade till huvudsyfte att minska gaullisternas och kommunisternas representation, medförde en hel del egendomliga verkningar. Sålunda fick alla mellanpartienra färre röster än vid det förra valet men alla utom MRP ökade sina mandat. Socialisterna hade knappt mer än hälften så många röster som kommunisterna men fick lika många mandat som de. Gaullisterna beräknas genom kartellsystemet ha förlorat minst 25 mandat.

73-årig kvinna dödad av tåget i Harplinge

När nedgående persontåget på förmiddagen strax efter klockan elva var på ingående till Harplinge blev 73-åriga änkefru Bernhardina Nilsson, Harplinge, överkörd och dödad.

Trots lokets signal lämnade fru Nilsson icke banan, där hon av ögonvittnen setts promenera en lång stund innan tåget anlände. Hela tåget gick över henne innan det kunde stanna, och hon hade ådragit sig så svåra skador, att det vållade tillstädeskomna personer svårt att identifiera henne.

Olyckan skedde vid en strax norr om stationen belägen obevakad övergång.

Orsaken till den tragiska händelsen får ses mot omständigheten att fru Nilsson led av höggradig ålderförkalkning. Av denna anledning hade hon under vintern vistats på ålderdomshemmet, varifrån hon nu emellertid hade återvänt till sitt hem för ungefär en månad sedan.

Hon var 73 år gammal och född i Harplinge. Sedan 1938 var hon änka efter lantbrukaren Per Nilsson som på sin tid var ägare till Kärregård, vilken egendom han sålde år 1918. Därefter var makarna bosatta i Rävinge stomhemman, som Nilsson innehade på arrende i åtta år. Närmast sörjande är fosterdotter.

ILE D'YEU: Dekretet att marskalk Petain skall avtjäna sitt livstidsstraff i militärfängelse har ändrats därhän att han skall avtjäna det på militärsjukhus.

Den 95-årige fången var för svag för att underteckna en förklaring att han hade hört dekretet, som upplästes vid hans sjukbädd.

Chiang Kai-Shek.

Utstött metodist

HONGKONG (TT — Reuter)

Nationalistledaren Chiang Kai-Shek och hans maka har enligt pekingradion utstötts ur den kinesiska metodistkyrkan.

Beslutet tillkännagavs av biskop Kiang Changchung vid ett stort möte nyligen i Shanghai, vari deltog över 10,000 representanter för alla samfund inom den protestantiska kyrkan och andra kristna organisationer. Biskopen döpte på sin tid Chiang då denne upptogs som medlem av kyrkan. Enligt radion hölls mötet som en protest mot de "utländska imperialister, vilka utnyttjar kyrkan för aggressiv verksamhet". Vid mötet beslöts att anmoda kinesiska folkrepublikens regering att strängt straffa både de talrika utländska missionärer och de kinesiska kristna ledare, vilka har brännmärkts som Chiang Kai-Sheks agenter, uppgav pekingradion.

Jehovas vittne olämpligt att uppfostra barn

HÄLSINGBORG. (TT)

I ett hemskillnadsmål vid häradsrätten i Hälsingborg på måndagen tillerkändes fadern omvårdnaden av makarnas barn på grund av att hustrun är nära lierad med sekten Jehovas vittnen. Hustrun förklarade visserligen, att barnen själva skulle få välja åskådning, men en sakkunnig, som inkallats att vittna, påpekade att med hänsyn till den verksamhet som ifrågavarande sekt bedriver måste det för ett barn vara direkt vådligt att uppfostras i en sådan omgivning.

Nesligt våld mot femårig flicka

STOCKHOLM (TT)

En femårig flicka och en treårig pojke från Nacka, vilka på måndagskvällen plockade blommor i en glänta i skogen nära Hellasgården, antastades av en man som släpade med flickan in i skogen och begick nesligt våld mot henne.

Treåringen, som ville följa sin kamrat, slogs omkull och blev liggande gråtande på marken. Där fann några orienterare honom och han berättade vad som hänt.

Tyfus härjar i Nordkorea

WASHINGTON. (TT — Reuter)

General Sams som i mars tog sig bakom de nordkoreanska linjerna för att undersöka sanningshalten i ryktena om pest, förklarade på måndagen vid en presskonferens att 100,000-tals civila och soldater i Nordkorea lider av smittkoppor och tyfus.

Generalen omtalade att nordkoreanerna nästan saknar sjukvård. De amerikanska trupperna skyddas genom att de är vaccinerade. Även 6 miljoner sydkoreanska civila har vaccinerats, sade han.

Sams kom lyckligt ut ur Nordkorea trots att kommunisttrupperna opererade runt omkring. Nästa dag avrättades 24 eller 25 nordkoreaner för att de hjälpt honom.

Vädret

Landdistrikt: Svag till måttlig vind övervägande mellan sydväst och nordväst. Först mulet och i de sydligaste delarna möjligen något regn, under tisdagens lopp åter uppklarnande. Oförändrad temperatur eller något svalare.

Allmänna utsikter för onsdagen: Vind mellan sydväst och nordväst. I allmänhet uppehållsväder. Oförändrad temperatur.

Laholms Tidning
Smedjegatan, Laholm
Redaktör: GUSTAF BERTLAND
Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Dödsfall

†

Min älskade make
f. lantbrukaren
Nils Hjalmar Johansson
född 30/10 1874
avled stilla och fridfullt i dag, innerligt sörjd och i kärleksfullt minne bevarad.

Ekebränna d. 17 juni 1951.

GERDA JOHANSSON.
Syster och systerbarn, släkt och vänner.

Sörj icke mer, nu är jag lycklig vorden,
min boja lossad och min ande fri.
Jag lämnat den jag älskat mest på jorden,
och hoppas den få återse.

För allt visat deltagande vid min makas och vår mors,
Elise Bengtsson
sjukdom och bortgång, för den ömma vård hon fått åtnjuta på Laholms sjukstuga, samt för alla blommor vid hennes bår, vårt varma tack.

JOHAN BENGTSSON
Barnen.

För allt visat deltagande vid min kära makes och vår faders
Jöns P. Pettersson
sjukdom, för alla vackra blommor och för all hedersbevisning vid hans sista färd frambära vi härmed till släkt och vänner vårt varma tack.

BINA PETTERSSON
Barnen.

SORG-
HATTAR och SLÖJOR
i ett förnämt och värdigt utförande
EKWALLS EFTR.
Asta Söderberg
Tel. 566 Laholm

Andréns
Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR alla prislägen. Allt ombesörjes
Stortorget, Laholm. Tel. 69.
Sommarbostad Mellbystrand
Tel. 69.

Sigfr. E. Anderssons
Begravningsbyrå
Gamlebygatan, Laholm.
Kistor, Svepningar
till platsens billigaste priser.
Allt ombesörjes. Tel. 175.

VID DÖDSFALL
Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå
Kransar, Buketter, Svepningar och Kistor
till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
Veinge Möbelaffär. Tel. 61

SVENSSONS
BEGRAVNINGSBYRA
Tel. 54 Ränneslöv
Tel. 68 Vallberga
KISTOR och TILLBEHÖR i alla prislägen.
Hämtningar å dödsorterna.
Allt ombesörjes.

Besök LAHOLMS IDROTTSKLUBBARS stora
Midsommarfest i Mellbystrand
Midsommarafton, Midsommardagen, onsdagen den 27 juni, lördagen den 30 juni och söndagen den 1 juli.
Förnäma scenuppträdande och förstklassiga orkestrar.
Stort nöjestivoli medverkar. — Se utförlig annons torsdag.

Vårt hjärtliga tack
till folkskoll. och fru Wellsjö, Köpinge skola, för den trevliga utfärd, som var anordnad för våra barn.
Tacksamma barn o. föräldrar.

OM MIDSOMMAR
blir det stora festligheter i Fågelsång med musik av Stars 7-mannaorkester från Hässleholm och Canbris från Bjärnum. Midsommardagen gammaldans kl. 17—19 efter Skottorps musikkår. Utförlig annons fredag.
Växtorps Bois.

Fotboll

Idrottsplatsen i Hishult
onsdag kl. 19,15
Ränneslöv B—Hishult B

Fotboll
å Växtorps idrottsplats
onsdag kväll kl. 19.30
Handels- o. Verkstads.
Efter matchen har Växtorps Bois halvårsmöte i klubbhuset.

Fargaltar,
en mindre och en större stå till tjänstgöring hos Oscar Larsson, Ahla, tel. 125 Ysby.

Lediga platser

Droskchaufför
erhåller omgående tillfällig anställning. Svar till "Skötsam", Laholms Tidning, Laholm.

Bortsprungen

TAX,
hanne, svart med bruna tecken. Tacksam för upplysningar till Åkesholm, Vallberga. Tel. 33.

Till salu

S:t Bernhardsvalpar
till salu. Allan Jönsson, Skottorp. Tel. 84.

En äldre arbetshäst
Fritz Kristiansson, Menlösa.
Tel. 131 Växtorp.

DAGGAMLA
KYCKLINGAR
till salu den 21 och 27 juni.
JERNLYCKE HÖNSERI, Harplinge.
Tel. 98 b. (Säkrast kl. 12—14.)

Tvätta mera — det lönar sig. **KEMISKT**
Låt oss i samband med tvättning och färgning — malsäkra — Eulanbehandla, eller vad det gäller ytterplagg och sportkläder impregnera dem mot vatten.
FIRMA AXEL BROMS.
Tel. 65 Laholm.

Era vänner
vill säkert gratulera Er vid lyckliga händelser i Ert liv.
Annonsera förlovning, lysning, vigsel och födelser i
Laholms Tidning

HAVSBRUS
DANS onsdagen d. 20 juni kl. 20—23.
INGMARS KVINTETT från Halmstad.

Södra Höks krets av SLU

anordnar tävlingsdag fredagen den 22 juni: rotfruktsgallring hos lantbrukaren Erik Larsson, Vallängen, blomarrangemang, borddukning, frökännedom och referatskrivning i Växtorps bygdegård. Tävlingarna börja kl. 19.
Tävlingsnämnden.

MEDDELANDE

Härmed meddelas, att jag från och med i dag överlåtit min bilverkstad till bilreparatör John Johansson, Lilla Tjärby, och ber jag få tacka ärade kunder för det förtroende som visats mig och hoppas att samma må komma min efterträdare till del.

Veinge den 18 juni 1951.
Veinge Bilverkstad.
Hilding Jönsson.

Refererande till ovanstående ber jag få rekommendera mig i allmänhetens välvilliga hågkomst. Det skall alltid bli min strävan att med välgjort arbete till humana priser tillmötesgå ärade kunder.

Veinge som ovan
John Johansson.

Lösöreauktion i Hishult

Tisd. den 26 ds kl. 14 låter fru Inez Karlsson i Norra Össjö, på grund av mannens ändrade verksamhet, försälja därstädes boets yttre lösegendom: 1 bra häst 14 år, 3 prima reaktionsfria kor, därav 2 nykalvade, 1 snart kalvfärdig, 1 kviga, radsåningsmaskin, ringvält, hästhacka, plog, årder, rotfruktsskärare, packvagn, ångkokare, mjölkkärl m. m. i prima skick. 1 ny bilvagn, 1 Fordsontraktor med plog och harv, samt 7 tunnland växande gräs och havre. Tre månaders villkorlig kredit.

Hishult den 19 juni 1951.
C. O. Nilsson.

SOMMAR o. SOL
över badstranden!

Då behöver Ni en ny elegant
BADDRÄKT
Ni finner de piggaste modellerna med fin passform hos oss.
Även stora modeller!
Flickbaddräkter,
goss- och herrbadbyxor
till billigaste priser hos
Trikåmagasinet
Storgatan Tel. 314 Laholm

Mattssons Fastighetsaffär
JOHN BENGTSSON
Tel. 29 LAHOLM Tel. 29
Förmedlar försäljning av LANTEGENDOMAR, STADSFASTIGHETER och VILLOR
Förrättar BOUPPTECKNINGAR och ARVSKIFTEN uppsätter TESTAMENTEN
Ombud för VÄXJÖ och ÄLFSBORGS hypoteksföreningar
FÖRRÄTTAR AUKTIONER
BILLIGT ARVODE SNABBT UTFÖRANDE

Festarrangörer!
Då det gäller fester med tombola, Am. lotterier och för övrigt allt i festbranschen rekommenderas Engrosfirman Sture Malmgren, Kristianstad.
Representant: Annonschef Axel Larsson, Box 53. Tel. 299 Laholm. Träffas säkrast efter kl. 19.
Katalog på begäran.

Prenumerera på LT!

LT
DEN 19 JUNI.

Chokladkrisen

Konsumtionen av choklad och andra sötsaker har gått ner till ungefär hälften av vad den tidigare varit. Sex eller sju svenska chokladfabriker har tvingats att inställa drifen. Denna uveckling kan ses i sammanhang med höjningen av skatt på sötsaker från 60 till 80 procent. Meningen med den höjda chokladskatten var, att staten skulle få större inkomster. Resultatet har blivit, att statens intäkter från chokladindustrin minskat starkt.

Utvecklingen i denna skattefråga har tagits som ett bevis på vad vi alla är överens om, nämligen att det inte går att lägga på hur stora skatter som helst. Överskrider konsumtionsskatterna en viss storlek, blir de av negativ inverkan även direkt för statskassan, ty då vill köparna inte längre vara med. Härtill kommer indirekta verkningar. Skatt på företagarvinster samt skatt på arbetsinkomster från företagens anställda uteblir helt eller delvis, om företagen måste gå med förlust, inskränka driften eller helt stoppa.

Flera tidningar betraktar nedgången av chokladkonsumtionen uteslutande som en följd av den höga skatten. Detta är emellertid fel. Uppenbart är att även den senare tidens propaganda mot snaskätandet spelat en framträdande roll vid konsumtionsutvecklingen. Vilket som betytt mest — skatten eller antisnaskpropagandan — kan aldrig fastställas, men för vår del tror vi att antisnaskkampanjerna icke varit den minst betydelsefulla faktorn. Den höga skatten och propagandan har samverkat och resultatet har icke uteblivit.

Under flera årtionden har lösa antaganden framkastats, att snask skulle vara menligt för hälsan, särskilt tänderna. Auktoritativa uttalanden om snasket har emellertid kommit först nu efter kriget. Bakom dessa har bl. a. legat erfarenheter från länder, där man under kriget varit nödsakade att tillgripa sträng sockerransonering och där också barnens tänder blivit avsevärt bättre än tidigare.

Chokladindustrien är av ingalunda obetydlig omfattning. Det är ur mer än en synpunkt beklagligt, om denna industri nu skall få ekonomiska svårigheter att kämpa mot och om den — såsom redan skett— måste permittera anställda och inskränka driften eller helt lägga ner den. Emellertid är det också av stor vikt, att det uppväxande släktet får behålla sina tänder något så när ofördärvade. Lyckligt vore det, om barnen slapp att gå till tandläkare i den utsträckning som nu tyvärr är fallet. Tandläkarbristen är f. n. ett verkligt problem, och det är lyckligare att bekämpa den genom att uppfostra barnen på ett sådant sätt, att de inte behöver frekventera tandklinikerna, än att ge dem pengar till så mycket snask, att statens skatteinkomster därav skulle räcka till både tandläkarnas utbildning och tandkliniker.

Det är inte bara chokladindustriens folk, som drabbas av den minskade snaskkonsumtionen. Även konfektyrhandlarna får sitta emellan. Dessa har liksom chokladfabrikanterna grundat sina företag för att tillgodose ett köpbehov, som i sin tur var grundat på ett legitimt behov av ett njutningsmedel. Nu har läkarrön visat, att ett överdrivet bruk av detta njutningsmedel är menligt för hälsan. Allmänheten har tagit konsekvenserna av dessa rön. Och staten har genom en oskälig beskattning hjälpt till att nedbringa snaskkonsumtionen.

Situationen är brydsam för dem som är beroende av chokladindustrien. Vi vill emellertid hoppas, att man över hela linjen skall kunna lägga om produktion och varuförmedling på ett sådant sätt, att berörda näringsutövare och deras anställda icke skall lida ekonomiskt avbräck. En slickepinne eller en chokladbit då och då kan väl inte skada mycket, men med den kännedom, som vi nu har om snaskets destruktiva inverkan på barnens tänder, är det otänkbart att uppmuntra till en återgång till gångna tiders omåttliga snaskande.

G. B—d.

LAHOLM

En brevduva
har tillvaratagits av lantbr. Johan Larsson, Ahla. Duvan hade om högra benet en silverring märkt Sverige 47—46—194 och på vänstra benet en gummiring, märkt 385.

Statsbanorna.
På förslag till en förste stationsskrivartjänst i Katrineholm har distriktschefen uppfört t. f. förste stationsskrivaren Erik Holm, Östersund C., samt stationsskrivarna Egon Milling, Bollnäs, och Helge Ericson, Halmstad C. i nämnd ordning. 14 sökande har anmält sig.

Barnen alltför eleganta?
Offrar mammorna och papporna alltför mycket slantar på att klä sina barn? En sydsvensk provinsialläkare tycks anse att så är fallet. Nog är det glädjande, skriver han i sin årsberättelse till medicinalstyrelsen, att se hur välklädda barnen är i våra dagar — och att de allra minsta får åka i eleganta barnvagnar. Men skulle det trots allt ändå inte gå för sig att här spara något på slantarna utan att barnen fördenskull behövde bli lidande?

Sveriges folkskollärares 34:e kongress
äger rum i Skövde den 19—21 juni. Förutom ordinarie förbundsärenden och nio motioner står på programmet för skolan och lärarkåren viktiga frågor. Bl. a. behandlas skolreformen och försöksverksamheten, den aktuella lönesituationen för de statsanställda tjänstemännen, de nya pensionsbestämmelserna för folkskolans lärare bl. a. med hänsyn till lärarexaminationens storlek. Kongressen har också att välja ny förbundsordförande efter riksdagsman Folke Kyling som fr. o. m. den 1 juli i år lämnar förbundet för att övergå till annan verksamhet.

Som kongressombud för hallandskretsen deltar folkskollärare Erik Lannestam, Gällared.

Hallands läns folkhögskola.
En av tidskriften Vår skola och Hallands Folkbildningsförbund anordnad kurs i engelska börjar måndagen den 18 juni på Katrinebergs folkhögskola. I kursen, som skall pågå i 4 veckor, deltar 54 folkskollärare och folkskollärarinor. Lärare vid kursen blir rektorn vid The British Institute, Göteborg, Harry G. Gardner, läraren vid samma skola John R. Ashton samt folkhögskollärare Bo Walli. Kursledare blir rektor Thorsten Åberg

Hallands kvarnförening
hade på lördagen årsmöte å Hotell Svea i Halmstad under ordf.-skap av kvarnäg. Robert A. Bengtsson, Fridhemsberg, varvid styrelsens och revisorernas berättelser godkändes. Till ledamöter i styrelsen återvaldes Torsten Möller, Kinnared, Ernst Tullgren, Fyllinge, och Anton Johansson, Hunnestad, samt i stället för Robert A. Bengtsson, Fridhemsberg, och Alfred Jönsson, Skogsby, vilka undanbett sig återval, nyvaldes Folke Andersson, Alafors, Anneberg, och Geinar Jönsson, Kärramölla, Växtorp. Till revisorer valdes Fritz Hansson, Sperlingsholm, och Arnoff Persson, Harplinge. Att representera föreningen vid Svenska Tullkvarnars riksförbunds årskongress i Kalmar den 6—7 juli utsågs Robert A. Bengtsson, Fridhemsberg. Dess utom behandlades en del interna frågor.

Tillförseln till Malmö kreatur- och köttmarknad
var under veckan 12—18/6 mindre än föregående vecka och utgjordes av 72 storboskap (därav 5 tjurar, 20 kalvar och 3 hästar). Handeln var medelmåttig och samtliga djur blev sålda. Priserna blev oförändrat desamma som föreg. vecka.

Riksnotering på smågrisar.
Smågrisnoteringen från Sveriges Smågrishandlares Riksförbund är från den 18/6 t. v. kr. 4:— pr kg t. o. m. 12 kgs medelvikt och kr. 1:80 pr kg för vikt däröver. Premiegrisar kl. I från veterinärkontrollerade besättningar betalas med ett tilläggspris av 15 öre pr kg till 15 kg.

Svensken främst i Norden såsom spritkonsument

Någon utjämning av de olika ländernas siffror rörande konsumtionen av alkoholhaltiga drycker under fyraårsperioden 1947—50 har icke förekommit. För Danmark är konsumtionssiffran för 1950 inte fullt klar, men torde komma att ligga på en lägre nivå än 1945. Enligt den i Tidskrift för systembolagen sammanställda statistiken förtärde varje svensk 5,94 l. spritdrycker 1947 och 6,15 l. 1950, vin 1,32 resp. 1,5 l. samt öl 24,3 resp. 24,5 l. eller totalt 3,49 resp. 3,60 l. ren alkohol.

I Danmark: spritdrycker 1,91 och 1949 1,41 l. (siffrorna för 1950 saknas), vin 3,07 resp. 2,80, öl 48 resp. 53,6 eller totalt i ren alkohol 3,02 resp. 2,96 l., Norge: spritdrycker 4,20 1947 och 3,00 l. 1950, vin 0,83 resp. 0,94, öl 17,1 resp. 18,1 eller totalt ren alkohol 2,35 resp. 2,17 l., samt Finland: spritdrycker 1,68 resp. 1,37, vin 0,12 resp. 0,10, öl 0,00 och 0,26 eller total i ren alkohol 1,8 resp. 1,73 l.

Den svenska slutsiffran är den enda som visar någon tendens till ökning, ehuru svag. I Norge är den nedåtgående tendensen fullt klar och i Finland har man i fjol efter en stark minskning året förut åter uppnått de föregående årens konsumtionssiffror. Vårt land intar följaktligen alltjämt den i sammanhanget föga hedrande "ledande" platsen med Danmark på andra, Norge på tredje och Finland på fjärde plats. Sistnämnda tre länders konsumtion motsvarade 1949 resp. 84, 65 och 42 procent.

En ekonomiskt betonad tillnyktring

Konsumtionssiffrorna återspeglar rätt väl skillnaden i levnadsstandard mellan de fyra nordiska länderna. Enligt FN:s statistiska kontor skulle genomsnittsinkomsten i dollar pr invånare 1949 ha varit: i Sverige 780, i Danmark 689, i Norge 587 och i Finland 348. Sättes den svenska siffran = 100, erhålles för de tre ländrena i övrigt 88, 75 och 45. Överensstämmelsen med motsvarande relationstal för den totala alkoholkonsumtionen lämnar inte mycket övrigt att önska.

Utom i Danmark, där ölet dominerar, ligger konsumtionens tyngdpunkt på spritdryckerna, trots att dessa genomgående är mycket högt beskattade, lägst i Sverige och högst i Danmark. Skillnaden är dock inte så stor att den förklarar skillnaderna i konsumtionen sammansättning. Denna förklaras väsentligt av det sätt, på vilket prishöjningen försiggår i de båda länderna. I vårt land har bränvinspriset höjts i flera etapper, dock aldrig med mer än 3 kr i taget. I Danmark skedde en kraftig höjning fr. o. m. 1918 eller från 2,40 till 11 kr. för en helbutelj Aalborgs Taffel. Sedan blev priset oförändrat fram till andra världskriget, varefter prishöjningen skett ungefär i samma tempo som här. Det s. k. danska systemet, som alltså infördes den 1 jan. 1918, medförde den stora omläggningen av konsumtionen från spritdrycker till öl.

6.000 kronor till Hedenvind-Erikson. Skönlitterära nämnden föreslår att Gustav Hedenvind-Erikson av årets statsanslag till svenska skönlitterära författare får 6.000 kr., Per Freudenthal, Gurli Hertzman-Ericson, K. G. Ossiannilsson, Levi Rickson och Karl Östman vardera 3.000 kr. samt J. A. Göth och Fredrik Vetterlund vardera 2.000 kr. Vidare föreslår nämnden 4.000 kr. till envar av Erik Blomberg, Anna-Lenah Elgström och Nils Ferlin, 3.000 kr. till envar av Thora Dahl, Gertrud Lilja, Walter Ljungquist, Bertil Malmberg och Marika Stiernstedt, 2.500 kr. till vardera Werner Aspenström och Gustav Sandgren samt 2.000 kr. till vardera Erik Asklund, Carl Emil Englund, Harald Forss, Axel Liffner, Sven Rosendahl, Per E. Rundquist, Bertil Schütt, Stig Sjödin och Anna Greta Wide.

10 mm. regn i natt, 6 i går natt över Laholmstrakten

I går natt regnade det, och i natt har det åter kommit regn. Mot ordningen att det i torkans tid regnar på nätterna och är solsken på dagarna kan rimligen ingen invändning göras. I går morse kl. 7 uppmättes på Linverket i Laholm 6 mm. regn, och i dag kl. 7 fm. uppmätte man där 10 mm.

— Men räcker detta för den törstande jorden? Vi låter frågan gå vidare till godsägare W. Kähler på Säbyholm.

— Det är välsignat, detta regn, säger han. Om det är tillräckligt? Ja, på den frågan vill jag säga, att man aldrig kan få för mycket regn vid denna tidpunkten på året. Gräsvallarna behöver ännu mer. Men nu håller vi på med höskörden, och för denna önskar vi vackert väder. Det mest idealiska vore därför, om vi fick uppehållsväder fram till midsommar. Midsommardagarna vill ju folk ha solsken för utflykter och fritidsliv, och i önskan härom vill jag instämma. Men kunde vi få lite regn efter midsommar, vore det utmärkt.

Det har ju regnat rätt lite i vår. Men det regn, som kommit, har vi fått på sådana tider, att torkan egentligen aldrig bränt ner grödan.

— Hurudan höskörden blir? Jo, det är med den som med allt annat: om jorden är väl gödslad och i hög kultur även i övrigt, blir skörden tämligen god. Regn och torka har naturligtvis alltid sin inverkan, men om jorden hålles i hög kultur, blir man mindre beroende av nederbörden.

— Som sagt, sammanfattar hr Kähler till sist situationen, regnet vi fått har kommit mycket lämpligt, och just nu är det roligt att vara jordbrukare. Det är det för resten alltid, tillägger han.

Storslagna idrottsfester i Mellbystrand

Börja i midsommar — fortsätta fem dagar.

Det lockas från när och fjärran, från restauranger och dansbanor med roligheter av skilda slag i midsommar. Och visst skall man ut och roa sig när solen skiner och det är varmt och gott i luften. Då står bara frågan — var skall jag åka för att ha skoj. Ett bergsäkert tips är då Laholms Idrottsklubbars samorganisations fester i Mellbystrand. Ty dessa kunna konsten att ordna det trevligt för sin publik — det såg man senast i pingst.

Till midsommar och veckan efter ordnar samorganisationen lika stora festligheter i Mellbystrand. Detta började man med i fjol och det slog mycket väl ut. Och inte blir det sämre i år. På midsommarafton blir det sång av en verkligt trevlig, pigg och rolig sångare från Stockholm, Lennart Frennover, som säkerligen kommer att taga publiken med storm. På midsommardagen kommer Elof Ahrle — hela Sveriges Loffe — att han får publiken att vrida sig av skratt torde vara bergsäkert.

Naturligtvis blir det dans efter förstklassiga orkestrar bägge kvällarna, på midsommarafton efter Nils Henrys och midsommardagen efter Lennarts, båda från Hälsingborg. Förstklassiga tivolinöjen av allehanda slag, servering och allt annat är välordnat. Festplatsen "mitt i byn" — allt är ordnat i Mellbystrand för en trevlig midsommar. Och till de övriga dagarna återkommer vi senare.

En resa till Tärnaby

För LAHOLMS TIDNING av ERIK BRÅNBERG

I.

Det var en strålande vacker solskensdag då vi ställde vår resa till den berömda turistorten uppe i fjällvärlden vars namn redan har poetisk klang och ges association om fest. Här syntes naturen också just festligt högtidspräglad, städad och fin, som den därtill framträdde vart hän man än såg. Detta framstod särskilt kraftigt markerat genom den livliga kontrastverkan, som uppstod mellan det på vägen dit genomresta, risiga barrskogsbetonade, mörka, dystra landskapet och den lövskogsklädda, ljusa leende natur, som här uppenbarade sig. Det var en ny naturtyp, som här mötte oss med hela styrkan av sin överströmmande verkningskraft. En helt ny naturvärld av vida större mått och med särpräglade uttryck för det monumentala, allvarliga, stränga, men som på djupet av sitt väsende även har ljudande ton för det poetiska och lyriska. Och härigenom för den mera själfulla skönhet, som väcker en stämning av behag och harmoni. Huvudintrycket gavs av de mäktiga fjällen, som karaktärisera landskapet och vilkas åsyn utlöser en egenartad tjusning. Man minns alldeles särskilt Rivovardo, det ståtliga pyramidliknande Ryfjället Rivovardo — på lappska — 1,411 m. ö. h. Med sitt aristokratiska linjespel behärkar det Tärnabylandskapet. Höjande sin vesuvius-profil mot himlen ger det en förnäm karaktär och skänker en majestätisk ro åt tavlan.

Vidare finns här det vackert avrundade Laxfjället vid vars fot Tärnaby ligger inbäddat i lummig björkskog. Dessa och de andra Tärnabyfjällen, som omkransa den underbart vackra, speglande blå fjällsjön Gäntajaure: Brakkfjället, Stalofjället Gäntavardo, anses allmänt vara de vackraste och mest storslagna inom det sydliga Norrland. Dessa fjälljättar utgöra, i den besjälande emotionella naturupplevelsen genom sitt uttryck för latent kraft och rofullt lugn, det maskulina draget. Det feminina bäres upp och företrädes av den leende vackra lövskogen samt markernas förtjusande flora. Dessa senare naturskönhetsattribut gjorde ett verkligt frappant intryck. Och då just lövträden med sin ljusa grönska är ett av de viktigaste inslagen i det som utgör naturskönhetens väsen, så vill Tärnabynaturen framstå såsom den utsökta gestaltningen av det stimulerande romantiska idealet, framkallande en känsla av skönhetsglädje och överförande andligt kulturvärde. Efter att såsunda ha sett det landskapliga innehållet i stort riktades uppmärksamheten närmast mot den antydda yppiga floran på sydmarkerna under fjällens hägn.

Tiden för vårt besök var närmare bestämt midsommar, då skogsnäva och ängsbollar dominera fälten. Och deras samlade starka blågula färgverkan förstärkte det festliga glada, förnämligt svenska intrycket av oförglömlig skönhet. Inne i den lummiga björkskogens gömma, bland tropikartad vegetation av stormhatt och mjölkört, upprepades denna festliga färgmusik i sprödare tonvalörer av blå förgätmigej och gul fjällviol. Det var särskilt längs vägen fram till Sandviksgården, som denna yppiga flora gjorde sig märkbar och detta därtill under solmättade välluktsdofter av ungt björklöv.

En promenadväg utan motstycke denna! Ännu kan jag i minnet höra hur det drömtunga, monotona bruset stiger från den strida Tärnabyån där nere i daldjupet och sprider sig under den vitstammiga björkskogens gröna lövvalv. Och jag hör hur taltrastarna här i en ljusa natten flöjta nya, förtjusande melodier. Ännu kan jag känna den starka doften av blommande hägg, som växer längs fjällbäckarna med det kristallklara vattnet. Ännu ser jag markernas blomsterfärgmosaik och fjällens stolta resning mot himlen varvid det hela framstår för minnet som en sällsam förening av egenartad verklighet och tjusande dikt.

Från Sandviksgården har man mot nordväst en utblick över ett stort, härligt lövängslandskap, som meddelar ett intryck av leende behag. Och som inramning de väldiga fjällåsarna i fjärran. Vackert avteckna de sina lungna, kraftiga, båglinjiga silhuetter mot den ljusa himlen. Särskilt minns man en karaktärsfull fjällprofil, som gav en viss ideassociation om Uppsala högar i jätteformat. Med sina mjukt rundade skönhetslinjer i stigande kupolhöjder med tilltagande diameter städe etsade i livligt minne. Från den trevna gården anträdde vi sedan vår bestigning av Laxfjället. Under färden upp genom björkregionen med dess intressanta växtsamhällen lade vi märke till att det även fanns en hel del från södra Sverige bekanta växter såsom det kraftiga älggräset och den spensliga duvkullan samt ett flertal andra utan allmänt kända namn. Uppkomna på de planartat släta, kala och öde topparna ganska högt ovan trädgränsen känner man en befriande lätthet, och en tilltagande ny vitalitet strömma genom ådror och nerver genom inandningen av fjällets svala, källrena luft. Och den dagen rådde riktigt önskeväder med vindlös stillhet, blå himmel, strålande sol. Den stora tystnaden över de öde vidderna blir gripande, den stämmer kontemplationen till estetiska och emotionella visioner. Man känner sig helt omgiven av ödemarkens lyriska poesi och njuter enslighetens elegiska romantik i den meditativt rikt givande stora absoluta ödsligheten under det flödande sommarljuset häruppe. Här uppleva vi P:son-Bergers av fin poetisk stämning burna dikt: "På fjället är ljus och friskhet och ro . . ." Utbredd för våra blickar ha vi sedan den mångkvadratmila fjällvärlden i en rundsyn med tjällperspektiv till de glaciärprydda, vitglänsande eviga snöfjällen Okstinderne i Norge. Och den ser närmast liknande som ett från när till fjärran böljande, snövitkammigt hav med stigande och fallande svartblå, högblå, mattblå och längs borta blekblå vågberg. Eller som en stelnad ocean i orkanstorm av kosmisk storhet och styrka. Man kan näppeligen inför den fantasieggande stämningsvärld som ett fjällpanorama utgör, osökt komma under mäktiga kosmiska intryck och förnimma en fläkt av det stora sublima. En mycket bidragande orsak härtill är just den genomskinliga luften, som ljusmättad och sommarvarm ligger dallrande lätt över de väldiga vidderna varöver en himmelrymd välver sig högre och med renare blåhet än annorstädes är vanligt. Den ger en illusion av att väldsrymden sänkt sig ner över jorden. Det är en utsikt inte bara fylld av stolta skönhetsvärden för ögat utan också genomträngd av rogivande livsvärden för känslan och kontemplationen. Och minnesbilderna trängas inför återupplevelsen av det attraktiva och suggestiva panoramat med skuggors, dagrars och färgers livfulla spel, som gåvo det hela flykt och en viss dramatisk rörlighet. Här upplevdes naturintrycken mera intensivt under inverkan av de stora måtten på allting och här levandegjordes drömmen om en verkligt heroisk natur. Man fascineras av kraftspelet hos de omgivande fjällens blå linjer, man tjuses av snöfjällens vithet samtidigt som lövskogsgrönskans breda färgfält smeka blicken med sitt ljusa sommarleende. I den oförglömliga naturupplevelsen ingår vidare sjöarnas blåa, glitterstilla vattenspeglar och Tärnabyåns vindlande silverbnd. Tanken ledes till Hesselboms kända tavla, Vårt land, vilken som bekant just återger blånande fjärrdagar över vida vidder av skogar och vatten; det stora panoramats lyriska tjusning. Och Laxfjället under våra fötter överförde närmast en känsla av lugn harmoni och samlad kraft genom sina monumentalt modellerande skönhetsformer. Här och var se vi vackra blommande sedum- och saxifraga kolonier; genom dessa sina små blyga blommor bringar det annars sterila fjället även det sin hyllning till livet och skönheten. I hällarna sågs repor efter inlandsisen och hela det över 800 m. höga fjället syntes översållat av väldiga flyttblock, som den lämnat kvar. Och häröver går en av S. T. F. rösad stig, vilket i förening med den hänförande fjärromgivningen gav en ståtlig illustration till den emotionellt stämningsfulla sången:

Här är stigen, här går färden
friare och högre än eljest i världen
under den eviga solens brand —
liksom ett hav av mörka stammar,
ås vid ås som stela kammar,
rullar mot dig i ändlös storhet
Sverige, ditt fosterland.

(Forts.)

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

80 år

fyller i morgon f. lantbr. Carl Johan Nilsson, Rosendal, Kistinge. Jubilaren är född i Strömma i Tönnersjö, och övertog vid sitt giftermål gården Ljungbolet, på den tiden arrendegård under Stjärnarp. Denna fastighet har under hans tid blivit avsevärt odlad, dikad och förbättrad. Den är numera friköpt och äges av en son.

70 år

fyller i dag fru Elfrida Johansson, maka till f. lantbrukaren Johan Anton Johansson, Tallhällan, Knäred.

50 år

fyller på onsdag lantarbetaren Georg Andersson, Stomgården, Tjärby. Jubilaren har under ett 25-tal år varit anställd på olika gårdar i byn och gjort sig känd som en duktig och samvetsgran arbetare. Han har gjort sig mycket omtyckt och blir säkerligen hyllad på högtidsdagen.

40 år

fyller i dag lantbrukaren Alf Svensson, Edenberga.

DÖDSFALL

Nils Hjalmar Johansson. I sitt 77:de levnadsår avled i söndags på Vårdhemmet i Laholm f. lantbrukaren Nils Hjalmar Johansson, Ekebränna gästgivaregård, Växtorp. Den bortgångne har varit sjuklig under många år och det sista halvåret vistats på Vårdhemmet i Laholm. Han var född på samma gård i Ekebränna, vilken brukats av släkten i omkring 200 år. Själv övertog han jordbruket för ett fyrtiotal år sedan och brukade detsamma tills för några år sedan då han och hans maka bosatte sig i närheten.

Närmast sörjande är maka samt syster och systerbarn. I sorgen vid hans bortgång deltaga dessutom övriga släktingar och vänner.

BEGRAVNING

— I Skånes Fagerhults kyrka ägde jordfästning rum i fredags, då stoftet efter f. fotograf Axel Hult, Skånes Fagerhult, bördig från Hishult, vigdes till den sista vilan. Akten inleddes med ps 21, varefter kyrkoherde Ludvig Bengtsson, Skånes Fagerhult, höll ett vackert griftetal med utgång från orden: "Jag är uppståndelsen och livet". Härpå följde jordfästningen och Fader vår samt psalm 579. Så förrättades altartjänst o. till sist sjöngs psalm 331, varefter kistan utbars företrädd av prestaverna som bars av målarmästare Henning Bengtsson och konfektionsarbetare Ivar Cederholm, Skånes Fagerhult. Vid graven höll fabrikör Hilmer Jacobsson, Skånes Fagerhult, ett vackert tal samt nedlade en krans från Skånes Fagerhults erkända sjukkassa. Till sist höll officianten bön och lyste frid över stoftet och man sjöng psalm 475:8—10 unisont. De sörjandes tack frambars av brevbärare Conrad R. Månsson, Skånes Fagerhult. En rik blomstergärd prydde båren.

— En högtidlig jordfästning ägde på måndagen rum i Hishults kyrka då stoftet efter fru Arvida Hansson, Linghult vigdes till den sista vilan. Prestaverande var lantbrukare Edvin Bengtsson och Erlander Larsson, Linghult. Vid intåget i templet spelades på orgel Fantasi av Bach, varefter ps. 95: 3—4 sjöngs. Kyrkoh. Gustafson höll griftetal och förrättade jordfästningen, varpå följde psalm 119. Efter begravningsmässan sjöngs psalm 456: 2—4. När kistan utbars ur templet spelades Sonatina av Bach. Vid graven läste kyrkoherden en ps. och sjöngs "När jag slutar mina dagar". Fru Sylvia Johansson, Sjöalt sjöng "Blott en dag ett ögonblick i sänder". De anhörigas tack frambars av gästgivare Gustav Gustavsson, Hishult. En mängd kransar prydde båren.

— I S:ta Gertruds kapell på Östra kyrkogården i Malmö jordfästes på måndagen stoftet efter distriktssköterskan Olga Norrman, Laholm. Prestaverande var assessor S. E. Sjöström och tullförvaltare E. Wendstam. Akten inleddes med att fru Gullan Hahne sjöng Psaltare och Lyra av Gustaf Nordqvist under orgelackompanjemang av musikdirektör Herman Åkerberg, varpå följde ps. Härlig är jorden. Jordfästningen förrättades av kyrkoadjunkt Stig Hahne och efter Fader vår hölls altartjänst och sedan Välsignelsen nedkallats slöt akten med ps. Så tag nu mina händer. Under det fru Hahne sjöng Largo av Händel sänktes stoftet för kremation. En syster till den avlidna, fru Hanna Nilsson, Göteborg, talade till minnet.

I dagens frågor

DET LIGGER I DIKTATURENS NATUR att förtrycka andra och Ryssland har inte ömmat särskilt för små nationer. Stockholms-Tidningen erinrar om 10-årsminnet av den ryska ockupationen av de baltiska staterna Estland, Lettland och Litauen. Redan första året dömdes tusentals balter till deportation eller döden:

Natten mellan den 13 och 14 juni sattes emellertid en väldig aktion i gång, och inte mindre än 42.461 personer — ofta hela familjer inklusive barn och åldringar — bortfördes då på en gång till tvångsarbetsläger i norra Ryssland och Sibirien. Även denna gång gällde det främst utrotning av intellektuella inom alla politiska läger, ej minst socialdemokrater, som under denna fruktansvärda Bartolemeinatt — givetvis utan dom och rannsakning— fördrevs från sitt land o. kastades ut till dystra öden.

Sedan ryssarna efter ett interregnum på nytt blivit herrar i Baltikum, har dessa barbariska deportationer fortsatt, nu utan varje urskillning och endast för att ersätta den inhemska befolkningen med ryssar. Även om man vet föga om, vad som sker bakom järnridån, är det bekant att hundratusentals balter drivits bort från sina hem såsom ett led i den systematiska förryskningen av de tre olyckliga länderna. Det är en fruktansvärd tragedi, som här alldeles inpå våra knutar alltjämt utspelas — ett fortgående motstycke till de vilda krigsårens värsta fasor.

Där materialismen tar herraväldet, går respekten för människan förlorad.

Predikoturer

Laholm, Sion, Värnen: Tisdag 19.30 Tältmöte. Pastor H. Wurster fr. Stockholm. Hj. Jeppsson. Onsdag 19.30 Tältmöte. Pastor H. Wurster fr. Stockholm. Hj. Jeppsson.

Lantbrukare Arvid Edvardsson Ösarp, Laholm, talade för Laholms landskommun, för Laholms landsförsamlings Rödakorskrets och för styrelsen för Laholms landsförsamlings Rödakorskrets och nedlade dess kransar. Därefter framträdde en deputation och nedlade en krans vid båren som en sista hälsning från kamraterna i Laholm o. Höks härad. Kyrkoadjunkt Stig Hahne frambar de anhörigas tack för visat deltagande och för den vackra blomstergärden.

VET NI

att hos JOELS i Ahla kan Ni ännu finna många artiklar till priser utan förhöjning.

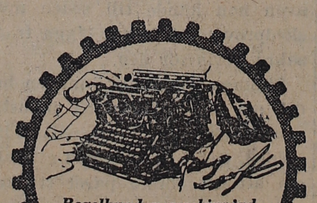
Till exempel:

Trosor, masksäker charmeuse 2:75

Underklänningar, "silke & linne" flick 3:85, dam 7:90

Åk till Ahla... den vägen lönar sig.

Joels i AHLA
Tel. 232 LAHOLM

Regelbunden maskinvård spar dyrbara storreparationer

ÅTVIDABERGS
ÅRS-SERVICE
håller maskinerna i trim minskar slitaget ökar livslängden

Tala med
ÅTVIDABERGS
KONTORSMASKIN-VERKSTAD
om Års-Service

Halmstad, Norra Vägen 11
Tel. 2119

Senaste nytt:

Nya sensationella rön inom kräftforskningen

ÖVERLÄKARE LEVANDER I KÖPING BETRÄDER NYA VÄG AR.

STOCKHOLM i dag. (TT)

En helt ny teori inom kräftforskningen framlägges i höst av överläkaren vid Köpings lasarett, dr Gustaf Levander, vilken sedan några år sysslat med försök enligt metoder, som förut varit okända.

D:r Levander har genom försöken kommit till det resultatet, att kräftan tillväxer på grund av vissa ämnen, som påverkar kroppens normala celler, vilket han kunnat konstatera genom att från ett djur till ett annat överföra döda kräftceller, som han färgat.

Undersökningarna är en fortsättning på de forskningar om epitelregeneration till vilka doktor Levander i mars av statens medicinska forskningsråd fick 13.000 kr. i anslag. Nu har dr Levander från kung Gustaf V:s jubileumsfond fått 3.500 kr. för undersökning av histogenesen vid cancertillväxten, d. v. s. behandling av tumörer på samma sätt.

— Genom mina försök har jag funnit, att en ny tumör kan växa till trots att cellerna är döda, vilket visar att orsaken inte är virus, utan normala ämnen som finns i kroppens vävnader och som frigöres, framhålles av dr Levander för St. T.

Lordmayorn i London fuskade med fetthalten

Sålde mjölk med för låg fetthalt.

HAYWARDS HEATH, Sussex i dag. (TT. fr. Reuter).

Londons lord-mayor Denys Lowson, förklarades på måndagen skyldig till att ha sålt mjölk med en fetthalt understigande tre procent. Han hade bestridit åtalet, medan däremot hans förvaltare T. W. Watson hade erkänt. Rätten fann emellertid bägge skyldiga. De slapp dock undan efter att ha dömts att betala rättegångskostnaderna. Förvaltaren förklarade, att det skulle ha varit lätt för vem som helst att komma in i mejeriet under natten. Hans advokat medgav att man beträffande en mindre mjölkmängd inte hade vidtagit tillräckliga försiktighetsåtgärder.

Gaullisterna störst parti

Franska partiställningen i natt.

PARIS i dag. (TT.)

Då 599 av de 627 mandaten var klara, strax efter kl. 2 natten till tisdagen var partiställningen följande: gaullisterna 111, kommunisterna 100, socialisterna 100, folkrepublikanerna 78, radikalerna 86, moderata 103, övriga 21.

SLU

Veinge SLU-avdelning

har hållit möte i Hemvärnsstugan i Bölarp under ordf.-skap av Knut Hjalmarsson. En skrivelse förelåg med inbjudan till sommartinget i Hallarna, till distriktets utställning i Heberg i slutat av juni samt Falkenberg. I samband med mötet hade anordnats tävlan i frökännedom för avdelningen och kretsen.

POETISKT

Det unga paret satt och nöll varandra i händerna och såg på solnedgången.

— Är det inte underbart, Harald, sade hon. Det är som rött guld. Naturens eget härliga måleri! Det påminner om . . .

— Ja, det är just det jag funderar på, sade han, om det är bräckt skinka eller tomatsås.

LED I LIVETS KEDJA

I ett hörn av Hagenbäcks världsbekanta djurpark i Hamburg står några stenmodeller av jättelika urtidsdjur (Saurier). På ett anslag finner man följande intressanta uppgifter om djurvärldens utveckling:

Början till allt djurliv på jorden ligger 1,000 miljoner år tillbaka. De första ryggradsdjuren, fiskarna, uppträdde för omkring 400 miljoner år sedan. Saurierna hade sin blomstringstid för 60—200 miljoner år sedan. Fåglarna uppträdde för 50 miljoner år sedan och ungefär samtidigt började en del däggdjur sin tillvaro på jorden.

Människans ålder är inte särskilt imponerande. Det är bara 600,000 år sedan de första människorna uppträdde.

Vid blir nästa led i utvecklingskedjan, undrar man då man lämnar anslaget.

DÅ KAN VI BÖRJA

Gamle Stål berättar sina krigsminnen:

— Ja, de va i slaget ve Leipzig. Karl Johan kom ridande framför fronten, och så sa han:

— Ä Stål här, sa han. — Ja, ers majestät, sa ja å skyldra så de knaka i byxlinningarna.

— Då kan vi börja, sa Karl Johan.

PM FÖR VPL

När man kommer in i den så kallade lumpen får man göra bekantskap med det speciella slaget av slang som heter soldatslang. Till ledning för inryckande meddelas här ett kort utdrag ur Gösta Langerfeldts bok Officers- och manskapsslang i Sverige.

Fanjunkare kallas batterikattunderkalsongräknare.

Sergeanten: Sjasse, schissdadda.

Furiren: Fakir, filur, malajfösare, sopkung, stallbov.

Korpral: Plugg, fältmarskalk, geting, trossbottenjesus.

Dagbefäl: Blindpatron, dagskramla, daglök, dagrumpa.

Flottist: Flådis, pansarskeppsindian, skanskamel.

Läkaren: Cykelmakare, giftblandare, bensågare.

Sjukvårdare: Karboljäkel, liksaltare, skelettmekaniker.

Tandläkare: Betmoses, gaddsmed, plåsterjohan.

Skrivbiträde: Bläckspion, kluddmakare, pennfäktare.

Exercera: Harva, dårlufsa, plocka mask, klackspänsta.

Gevär: Puffra, bumerang, säng kamrat, knallpåk, smällpåk.

Kulspruta: Diarrékanon, knattermoj, ärtspruta.

Artsoppa: Kanonvälling, SKF kullagervälling, punkteld, varghagel, uvertyr till Lädarlappen, trumpetarvälling.

Kaffe: Apsvett, harspott, malajsvett, ollonbrus.

Sprit: Hojtarolja, sprattelvatten, flaskpost.

O. s. v. i all oändlighet.

Det bästa mamma vet...

flera koppar extra gott

I alla ICA-affärer

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 150.

MIDSOMMAR - SEMESTER

SOMMARKOSTYMER inkomna i trevliga mönster. Pris kr. 117:—. (Extra billigt).

YNGLINGKOSTYMER i samma kvalité kr. 82:—.

POPLIN- och **REGNROCKAR** i stor sortering.

Den populära **CALIF.-JACKAN** och **MONTYSKJORTAN**, idealiska sommarplagg av Melka as fabrikat.

CARL LARSSONS EFTR.

Tel. 26 MARKARYD Tel. 26

Var låg Ulvsbäcks gamla prästgård?

INTRESSANTA FYND HAR GJORTS I SAMBAND MED STUDIELEDARKURSEN PÅ MARKARYDS FOLKHÖGSKOLA.

Den gångna veckan har präglats av stor livaktighet vid Markaryds Folkhögskola där en studieledarkurs ägt rum med deltagande av ett 30-tal studieledare från Skåne i söder till Hälsingland i norr. Arrangörer har varit Samförbundets för Hembygdsvård i intimt samarbete med Samverkande Bildningsförbunden och kursledare har varit rektor Gunnar Orrling och fil. dr. John Nihlén.

Kursen har varit mycket värdefull — det var alla kursdeltagarna överens om och det enda man hade att anmärka på var tiden, som fullständigt rann bort. Men så har man även ett synnerligen trevligt program där kursdeltagarna varit uppdelade i olika grupper och har varje grupp haft sitt speciella ämne att behandla. Härvid har framkommit många värdefulla saker bl. a. genom elevernas egna forskningar. Den förnämsta och mest sensationella upptäckten gjorde en studiegrupp vilken hade till uppgift att utforska Ulvsbäcks prästgård. Där vid kom man fram till ett sensationellt resultat där man klarlägger att den gamla prästgården där så många konungamöten ägt rum, inte låg på samma plats som den nuvarande prästgården vilket framgår i flera olika skildringar av Ulvsbäck. Några synliga rester av själva Kungsgården finns inte, men med hjälp av en karta från 1696 har man lyckats få fram att själva mangårdsbyggnaden låg norr om nuvarande prästgården. Av kartan kunde man draga den slutsatsen att såväl den gamla som den nuvarande prästgården låg på samma tomtområde men de inbördes förhållandena måste man med hjälp av måttband, kompass och hållpunkter i naturen bestämma. Studiegruppen utgick från det antagandet att det gamla huset legat på samma tomtområde och i samma riktning som det nuvarande och detta antagande grundade man på läget av den nuvarande vägen framför gården, minnesstenens plats och terrassen bakom prästgården. Detta visade sig emellertid vara felaktigt varför man övergick att med kartans anvisningar beträffande väderstrecken, avstånd, markens beskaffenhet söka komma fram till ett resultat. Det gick lätt att med kartans hjälp lokalisera var den gamla ladugården legat och lämningar av grunden till denna ligger helt synlig och utgjorde ett utmärkt utgångsläge för mätningen.

Ett anant utgångsläge blev en bestämd punkt på Lagans strand ungefär vinkelrät mot första linjen. Skärpningen av dessa linjer kom då att ligga norr om nuvarande mangårdsbyggnaden och här skall således gamla kungahuset ha legat. Norr där om fann gruppen en bortemot 2 meter hög terass med trappa av naturspruckna stenar mot en ännu skönjbar väg. Kartan torde vara riktig. Den upptager 1600-talets många bodar och visthus som hör till en sådan gård. Gruppen kunde sedan konstatera att dessa bodar och visthus låg norr och nordväst om nuvarande mangårdsbyggnaden med fasaden vänd åt söder.

Även de övriga grupperna har haft synnerligen intressanta arbetsuppgifter. En grupp har således studerat naturen och bl. a. lärt sig hur man enkelt och billigt fotograferar blommor, en annan grupp har med hjälp av magnefonen gjort upptagningar i bästa radiostil, en grupp har mätt upp ett gammalt hus och en har inventerat järnfyndigheterna i Sanna.

En gammal yrkesman

Av KALLE I DALEN.

Simmen i Alenäset hör inte precis till de spädaste i församlingen, men inte heller till de allra äldsta. Gubben är knappt mer än en äldre ungdom, nyss åttio fyllda, och det räknas inte som något egendomligt i hans småländska landsända, där det finns församlingsäldstar av båda könen, som fyllt hundra år. Det ämnar säkert Simmen också bli, om han får trivas och inte råkar ut för någon olyckshändelse Hans far blev nittiofem och hans mor nittioåtta, så han har gott påbrå.

Hans far var fabrikör och affärsman på sin tid, och det var Simmen också tills rörelsen lades ned för så där en sextio år sedan, då den nyare tiden tog knäcken på den. Simmens far gjorde hornskedar och träskor, som han sedan for omkring i bygderna och sålde, och sonen hjälpte till. Träskorna fick han inget särskilt beröm för, därför att de var otympliga och svåra att få "fötterna att passa till dem", men hans hornskedar var desto mera populära. Det fanns väl knappast en familj inom Simmens affärsdistrikt, som inte hade en hel uppsättning av hans matskedar av horn. Och de var också riktiga små mästerverk i sitt slag. Där fanns svarta, flammiga gulbruna och nästan genomskinliga, och så länge de var nya och finpolerade gick de lätt i munnen, som Simmen sade. Men när de varit med en tid i varm mat och diskvatten ville de gärna bli svankryggade i skaften och skrovliga i själva skedbladet, å då "rev dom ju lite".

Vid ett besök i Simmens stuga, där han och hans några år yngre maka, tack vare sina snälla och omtänksamma barn, nu har det gott, berättade gubben litet om sitt förra affärsliv. Hans far hade lärt honom att göra både hornskedar och träskor och när gubben inte orkade vara med längre och dra omkring tog sonen, Simon, vid.

— Se, ja ä döpt te Simon, sade han, men de gamla sa alltid Simmen å sen här ja fått heta så i både för- å efternamn.

— Far å ja, berättade han, gjorde alltid skedarna å träskorna på vintern, å på vårsidan drog vi ut å sålde. Vi hade en stor, tvåhjulig kärra med en fast låda på, å den va minsann inte lätt å dra, när dä va menföre. Så länge ja va liten gick far i skacklarna å jaa sköt på när dä behövdes. A så drog vi omkring ifrå socken te socken å frå by te by å hälsade på i nästan var stuga. Mat å nattlogi behövde vi aldrig lägga kontanter för, å billigt va dä. För att par träskor eller dito hornskedar kunde vi få bå nattlogi å ett mål mat. Men, som sagt, våra träskor gick inte så bra som hornskedarna.

På den tiden fanns dä gott om hemmaträskomakare i byarna, å dom gjorde ätter mått. Dä vill säja att dom täljde te en trästicka, som dom måttade längden på foten å höjden på vristen, å så grävde dom ut träskon ätter dom måtten. A dä ble ju alltid bättre än te å göra ätter gehör. Våra kunder hade vi mest på dom allra fattigaste ställena, där dom inte va så noga mä passformen, å tolv skilling paret kostade ett par stora träskor. En del extra stora tog vi ända opp te tre daler för, men då va dom också som ett par små hundkojor. A illa gjorde dom åt fötterna, dä måste man erkänna. Folk fick, som dom kallade det då för tiden, stora träskoknutor på fötterna, så när dom sen skulle använda läderskodon fick skomakaren göra riktiga små utbyggnader för knutornas skull.... Men folk va heller inte så pjåskiga å sej på den tiden. Våra hornskedar däremot fick vi sälja nästan te allt slags folk, både rika å fattiga, å på dom hade vi god förtjänst. Och så skar vi in namn på skaftet på dom också, till exempel fars sked å mors sked, å sen bokstäver åt de andra familjemedlemmarna. Så när dom skulle äta va dä inte svårt å lägga skedarna var och en på sin rätta plats. Fars sked skulle alltid va störst förstås, å sen kom dom i olika storlekar till den minste i familjen. På den tiden åt folk mycket mä rågmjölsgröt om kvällarna, å dä va kanske därför dom va så hälsosamma. Båda jag å hustru min ha ätit ett mål rågmjölsgröt en gång om dan så länge jag minns, å dä ä dä, som stöttar ryggen. Men förr, när dä va svåra år, va dä inte allti man fick äta sånt heller, åtminstone inte mä mjölk te. Nu för tiden skulle dä inte va lönt komma mä en sån enkel rätt, fast om folk bara visste hur hälsosamt dä ä, så skulle dom inte förakta den.

Så crinrade sig den gamle handelsknallen och fabrikören en del roliga småsaker från sitt lilla affärsliv.

— Dä va bekvämt mä diskningen också, sade han, åtminstone på de flesta ställena förr. När man ätit färdigt, slickade var å en å sin sked, å sen strök man den ett tag på rockfliken eller förklädet, så så var dä färdigt för nästa mål....

Dä va roligt många gånger på den tiden, man for omkring å sålde hornskedar. En gång kom ja te en storbonne, ha va visst nämndeman också, å han köpte ett helt dussin hornskedar i alla storlekar åt sej och familjen. A så skulle drängen å pigan ha var sin också, förstås. Nämndemannen valde ut en rätt så liten sked åt drängen å en ännu mindre åt pigan, och så sa han:

— Dom har så små munnar, så dä ä inte värt å ta skedbladen för stora.

Drängen teg, men pigan, som begrep vart dä syftade, ble rasande hon.

— Åh ja, sa hon, dä ä inte svårt för husbonn å va vid i sked gapet, när han har den största skeden själv å åker två resor te grötfatet mens vi andra hinner mä en....

En annan gång kom ja te ett ställe, å som vanligt skulle dä både väljas å provas skedar. Husmor på stället hade haft tandvärk så munnen va nästan igensvullen, men låta bli å prova kunne hon i alla fall inte.

— Här är en stor å bra ske, moster lilla, sa ja å flydde fram den största ja hade på lager. Den kan en lässa på bra innan skaftet kroknar.

Käringen to skeden å tråkade in den i munnen, men hur hon nu bar sej åt så kom den på kant i ganet (gommen) å ble sittandes på tvären där. Ju mer hon vred å krånglade, ju mer låste skeden sej, å på köpet va hon så öm i käken ätter tandvärken, att hon inte orkade stå ut. Gubben hennes försökte å ja försökte, men då skrek hon så hemskt att vi måtte låta bli. Dä va ingen annan råd än te å sätta för hästen å köra te doktorn, hela två mil in te stan. Dä va en provinsialläkare som hette Lysén då, å när han fick se käringen, uppsvullen i ansiktet å bö skedskaftet stickande ut genom munnen, höll han på å förgås utå skratt. Inte kunde hon tala om själv hur dä förhöll sej, men gubben hennes fick göra dä i stället. Doktorn lyckades emellertid vrida ut skeden, å själva fallet antecknade han som dä sällsyntaste han vatt mä om....

Att den gamle skedmakaren inte skarvade ihop den här historien intygade hans hustru, för även hon kände till seden med skedprovet coh kunde lägga fram säkra bevis för den.

Simmen berättade ännu en hel del om sin handel och industri med träskor och hornskedar förr i tiden. Och han slöt med att tala om att det första paret träskor och den första hornskeden hans gamle far tillverkade nu finns ett se på ett hembygdsmuseum i hans födelseort.

(Eftertryck förbjudes).

DE BARNEN

Lilla Ingas pappa skulle en kväll tillsammans med den snart treåriga tösen spisa mjölk och smörgås.

Då Inga inte ville ha mjölken, sökte pappa övertyga henne om att man fick starka, vackra tänder av att dricka mjölk.

— Alledes som pappa! råkade han oförsiktigt säga.

Inga, som intresserat lyssnat:

— Få se på dina tänder, pappa.

Sedan hon gjort detta, sköt hon beslutsamt över mjölkglaset till fadern och sade:

— Drick ur min mjölk också!

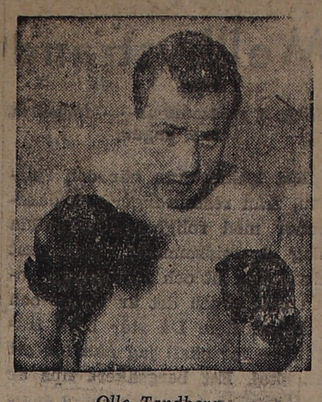
*

— Hur lärde du egentligen känna din fru?

— Genom att gifta mig med henne.

Proboxare och präst deltar i Sverigeloppet

Vem hinner först från Haparanda till Ystad i Stockholms-Tidningens och Husqvarna vapenfabrikers jättetävling på cykel den 1—8 juli? Blir det f. d. proffsboxaren Olle Tandberg från Skuru, blir det skidstjärnan Selm Stenvall, Arjeplog, blir det kanske "vargrännaren" Torsten Gustafsson, Jokkmokk, han som var med och infångade galningen i fjällen i vintras, eller blir det kanske idrottsprästen Nils Almegård från Svartnäs i Dalarna, som tidigare kört Uppsala—Petsamo tur och retur.

Olle Tandberg.

Ja, det finns ytterligare 46 starka namn att välja på i startlistan för detta cykelns maratonlopp över en sträcka på 1,800 km, som skall avverkas i 5 etapper. Och några veklingar är det inte som ställer upp på startlinjen, det framgår med önskvärd tydlighet av presentationerna på de 50 som valts ut av de 1,223 anmälningar som kom in.

Alla yrkesgrupper, från mjölnare och lantbrevbärare till fabrikörer och kaptener, och alla åldrar från 24 till 40 år är representerade, och meriter för en dylik tävling finns det i massor. Många f. d. aktiva tävlingscyklister av klass finns med bland de utvalda, liksom orienterare (Malte Larsson, Tureberg), simmare, friidrottare och allroundidrottsmän. Från Addis Abeba kommer polisinspektör Bengt Rehnström, som gjort bergbestigningar upp till 3,800 m. ö. h., Arvid Bergström, bielektriker från Södertälje, har c:a 400 träningsmil i benen och är f. ö. utmärkt skidlöpare. Intressant start är också olympiske guldmedaljören Elis Viklunds bror Arne, som har fina skidlöpermeriter, bl. a. seger i Örnspelen 1947, då han slog självaste Håsjö-Dahlkvist. Från Norrköping kommer det verkliga konditionsfenomenet Stig Karlsson, som aldrig tävlingsidrottat, men som har långfärder på cykel som specialité och som 1948 avverkade en nätt sträcka av 450 mil runt Europa.

Men trots de fina meriter som de flesta har att visa på är samtliga tvungna att förete läkarintyg på att de är i sådan fysisk kondition att de inte tar skada av den krävande tävlingen.

Etapperna har följande sträckningar och längder: I: Haparanda—Umeå, c:a 425 km. I: Umeå—Sundsvall, c:a 310 km. III: Sundsvall—Falun, c:a 310 km. IV: Falun—Huskvarna, c:a 400 km. V: Huskvarna—Ystad, c:a 330 km.

Tävlingen körs dels som idealtidstävling med en medelfart av 18/tim. och dels med fri åkning. Var och en av de fyra första etapperna avslutas med fri åkning på distanser på minst 30 och högst 100 km. och dessutom blir det fri åkning hela sista etappen. På de fyra första etappernas idealtidssträckor får de tävlande själva bestämma hastigheten, men ingen får starta den fria åkningen förrän idealtiden utgått. Alla deltagarna åker på Husqvarnas standardcyklar och hela tävlingen körs på riksvägarna, som kritas och utmärks med pilar och skyltar.

Segraren i loppet får 5,000 kr kontant samt en veckas gratis vistelse i Ystad. Tvåan får 3,000 och trean 1,000 kr och dessutom får samtliga som fullföljer tävlingen 200 kr och får behålla cykeln som använts under tävlingen.

Starten går i Haparanda kl 12 natten till den 1 juli och segraren beräknas gå i mål i Ystad den 8 juli kl 17,20.

Snell etappsegrare i Norska tredagars

OSLO (TT — NTB).

Andra etappen i norska tredagarssloppet på cykel slöt med svensk dubbelseger genom fjolårsvinnaren Harry Snell och oförbrännelige "Svängis" Johansson i nämnd ordning.

I spurten med fyra man i tätklungan lyckades Snell kasta sig före de övriga och gick i mål på tiden 8,03,51,4, med Svängis som andre man med en tiondels sekund sämre tid. Trea kom första etappens segrare Börge Saxil Nielsen, Danmark, 8,03,51,6 och fyra norrmannen Erling Kristiansen, Norge, 8,03,51,7.

Etappen mätte 241 km. och gick från Horten till Skien. Vid starten på förmiddagen vägrade holländarna Suykernuyk och Willekes att ställa upp med motiveringen att loppet var för långt och för hårt för amatörer.

Tennis:

Hårda strider i landskapsmatchen

Som vi tidigare meddelat möts Halland och Västergötland i en landskapsmatch i tennis i Varberg under midsommarhelgen, och det är första gången på flera år de båda distrikten drabbar samman i tennis.

Inalles blir det 20 matcher varav 6 herrsingel, två herrdubbel, 3 damsingel, två mixed dubbel, två oldboyssingel och en oldboysdubbel samt två juniorsingel och en juniordubbel.

På midsommarafton spelas 7 matcher, och följande hallandsspelare är i elden den dagen.

Kl 15 Anita Wilert, (damsingel 3), kl 16 Gunnar Johansson (herrsingel 5) och Henry Wilbert (oldboyssingel 1). kl 17.00 S. Bramstång och Åke Ljunggren (herrdubbel 1), och Ossie Nilsson (damsingel 2), samt kl 18.00 Bengt Erik Olsson (juniorsingel 2) och Bengt Forsberg (herrsingel 6).

RITANDE UNDERBARN FÖRVÅNAR LEKMÄN OCH EXPERTIS I PARIS

Frankrike har upptäckt ett åttaårigt underbarn: parisaren Bernard Millet, som sedan sitt femte år syns vara en fullfjädrad humoristisk tecknare med en för hans späda ålder uppseendeväckande långtutvecklad talang för karikatyrteckning. Ritande underbarn har det funnits förr, men sällan en pojke i denna ålder, som förutom den rent tekniska skickligheten i lika hög grad som unge Bernard behärskar den intellektuella prestationen att karikera och uttrycka humoristiska situationer. Konstnären, son till en polisman, började vid fyra års ålder att förråda sin rent av fotografiska förmåga. Det hände från denna tid ofta att han med spänd uppmärksamhet varseblev en del gatuscener, varpå han rusade upp till lägneheten, tog ett pappersark och ritade vad han just sett på ett utpräglat humoristiskt sätt. Förresten övergav han tidigt blyertspennan och föredrog att rita med reservoarpenna. De stolta föräldrarna uppvisar teckningar där Bernard med karakatyristens konstfärdighet har återgivit personer ur levande livet: arbetare på ett bygge, folk i trängsel på en bussplattform, en cirkusföreställning, en pick-nick i skogen, ett bröllop, en cykeltävling.

Sakkunniga som nu tittat på unge Bernards konstverk är mycket nöjda och förklarar att man här kanske har att göra med en groende James Thurber. Själv tar konstnären allt beröm och ståhej mycket lugnt, och medan pappan förefaller vara pigg på att i andanom se honom utbildad och utvecklad till en världsberömd tecknare, avvärjer mamman mycket bestämt alla sådana för tidiga projekt. Hon vill inte att pojken skall bli en "lärd apa". Det är ganska tydligt att åttaåringen bräs på berömda föredömen i familjen: både farfar, farfarsfar och dennes far har varit skulptörer. Pappa Millet är visserligen "bara" polisman, men sanningen att säga är han som tecknare en begåvad amatör han också.

Sigge Löfgren går till Lazio för 100.000

Litet tidigare än beräknat kom i dag meddelandet om Sigge Löfgrens tilltänkta proffsövergång ut. Ja, det var kanke t. o. m. så tidigt att det hela nu kan gå i stöpet. Men det har i så fall den gode Sigge sig själv att skylla ör.

Svar har nämligen ännu inte kommit från Copernico i Italien vilken för underhandlingar för Sigges blivande klubb Lazio, den just nu avslutade ligans fjärde lag, pinnhålet efter de tre stora.

100,000 kr har Sigge Löfgren blivit utlovad och han accepterar detta villigt. Antagligen kommer beskedet från Italien en av de närmaste dagarna och då är det fråga om kontraktsunderskrift. I så fall reser den nyblivne hälsingborgaren antagligen ner redan den 25 juni tillsammans med Gino Filippini med son samt Calle Palmér.

Tretton proffs, ingen målvakt

Djurgårdens IF, som står bakom det svenska proffslandslagets besök här i Sverige nästa månad, vet ännu ingenting bestämt om hur proffsen tänker formera sitt lag. Eftersom det finns 13 svenska utspelare till förfogande men ingen målvakt, måste alltså tre man stå över per match. Arrangörerna har emellertid tänkt sig föreslå att t. ex. "Nacka" Skoglund, Sune Andersson och "Garvis" Carlsson i första hand skall få plats i laget vid matchen mot Djurgården den 4 juli i Stockholm. I Norrköping bör ju hemmapubliken få se Nisse Liedholm, bröderna Nordahl och "Vittjärv"-Sundkvist och i Göteborg naturligtvis Gren och Gunnar Johansson

Som redan sagts fattas en målvakt, men för att fylla det tomrummet hyser man gott hopp om att få låna Milans reservmålvakt. Ännu återstår det också för Milantränaren Lajos Czeizler, som blir proffslandslagets lagledare, att ordna det formella tillståndet från Ingvar Gärds och Kjell Roséns klubbar.

Kort om sport

PARIS: Jag har under vintern bantat ner mig 5 kg och detta är orsaken till min framgång i Paris, förklarade "egyptiern" Jaroslav Drobny för några journalister. I Paris anser man att Drobny kommer att spela hem Wimbledonturneringen — kanske får han sedan det proffsanbud som han sedan länge strävar efter.

—//—

PITTSBURGH: Arrangörerna för det "svarta världsmästerskapet" mellan Ezzard Charles och Jersey Joe Walcott meddelar, att världsmästaren får 40 % av inkomsterna, medan Walcott måste nöja sig med 20 %. Om det vill sig väl, kan det en gång till bli en bra slant för gamle Walcott, som förklarade att han i fall av ett nederlag kommer att dra sig tillbaka.

—//—

HAMBURG: Den tyske släggkastaren Karl Storch noterade vid en tävling i Sprendlingen med ett kast av 55,50 årets bästa prestation i Tyskland. På andra plats kom Blask, som hade 51,37 som bästa kast.

—//—

BUDAPEST: Med ett hopp av 4.08 visade Hommonay i Budapest att han hör till Ungerns mest lovande hoppare. Han är bra nog för att ytterligare bättre på detta resultat.

LBK vann lätt pojklagsmatchen.

Lokalderbyt mellan LBK:s och LIF:s pojklag i går kväll slöt som väntat med en stor seger för LBK, som vann med 6—0. Målen gjordes av Erling Johansson, Sven Erik Magnusson och Gösta Lindgren vardera två. Segern var rättvis men matchen bjöd på ganska dåligt spel. Allan Holmberg dömde bra.

F 14 till Laholm.

En intressant fotbollsmatch blir det på Laholms Idrottsplats i morgon kväll då F 14 möter Laholms Bollklubb. F 14 har ett starkt lag och kommer säkert att ge LBK en svår match.

Fotboll.

Knäreds IK b—Emmaljuga b 2—1.

Växtorps korpfotboll.
Skogsarb.—Chaufförer 2—1.

Trafikreglerna som små

Barnen måste redan som små läras de viktigaste trafikreglerna.

På tapeten

Det går raskt undan med Laholms Tidnings cup — nästan allt för raskt tyckte visst Markaryd häromdagen. Men den saken är det intet att göra åt, ty cupen måste forceras fram så att finallagen slipper att spela hela sommaren. Men nu har man i alla fall tid på sig med semifinalerna till tisdagen efter midsommar — detta med hänsyn till att laholmsföreningarna har sin stora midsommarfest i Mellbystrand då och att spelarna behövs för att sätta upp tält och göra andra förarbeten. Men semifinallottningen bjöd på ätt stora överraskningar och vill det sig riktigt illa, så kan det bli så att cupfinalen, som skall spelas i Laholm, kan bjuda på två utombyslag. Ty det borde vara hugget som stucket i fall LIF skall kunna klara Skånes Fagerhult på den vackra Junexvallen och Trönninge kan mycket väl klippa LBK. Ty det var inte mer än jämt att de grönvita klarade sig i Markaryd medan Trönninge gjorde stor sensation i Ränneslöv och tycks vara på verkligt uppåtgående. Plats sålunda för stora cupcensationer!

Annars väntar man mest på den kommande seriesammansättningen för hösten. Men den dröjer till efter midsommar, berättar Hallands Fotbollsförbunds allt i allo, fanjunkare **Wilh. Lennheden** när Laholms Tidning kontaktar honom. Man måste vänta och först se hur det blir med sammansättningarna i div. I—IV innan man kan börja sätta ihop serierna från femman och nedåt. Några problem beträffande de sydhalländska lagens placeringar torde väl knappast föreligga. I ettan stannar Centern kvar och ner åker Hallandia, Rydöbruk och Start. Upp kommer Harplinge och Trönninge. Hallandia och Rydö placeras troligen i Getingeserien och då skulle endast Start komma ner i Halmstadsserien. I denna uppflyttas Växtorp. Därest både Leikin och Veinge blir nedflyttade kommer denna serie endast att bestå av nio lag och det förefaller därför mycket troligt att Veinge får stanna kvar. Men som sagt, det blir väl snart besked.

Det var fenomenalt med folk på Idrottsplatsen i lördags och som en av LIF-ledarna sade, hade vi haft så mycket folk på våra matcher hade vi aldrig behövt ha några fester. Och den stora publikanslutningen manar till efterföljd. Det skulle vara trevligt att se LIF:s flickor i aktion — det har talats om att de skulle sätta upp ett lag och spela mot något gubbalag, exempelvis stadsfullmäktige. Så håller stadsfiskalen på och sätter ihop ett oldboysgäng och blir han bara färdig, så kanske man snart får se honom, Dufva & Co i aktion mot Halmstads Bollklubbs "guldlag". Det kan bjudas på mycket och trevlig fotboll i Laholm bara man sätter manken till.

Lite i skymundan utkämpades i förra veckan en klubbmatch i idrott mellan Knäred och LIF. Den blev också så pass lyckad, att den manar till efterföljd. Ty om än idrottsintresset inte är så stort, så finns det i alla fall och LIF har ju ett litet men dock gott idrottsgarde med Torstensson, Ivar Bengtsson, Gunnar Ottosson, Dag Ejwertz och Jan Erik Lundblad i spetsen. Kunde man sedan få fram ett par till, så kunde det bli relativt hyggliga resultat. Kan sedan idrottens propagandavecka, som blivit utsträckt till denna veckan, hjälpa till att popularisera idrotten, så är det bara bra.

Cel.

Hishults B-lag

samlas onsdag kväll kl. 18.45 på idrottsplatsen för match mot Ränneslövs B-lag: Östen Nilsson, Knut Sjunnesson, Kurt Nilsson, Aron Ottosson, Sten Carlsson, Bertil Karlsson, Åke Karlsson, Bertil Karlsson, Tage Persson, Bruno Johnsson, Göran Hansson.

Växtorps Korpserie.

Handels- och verkstadsanställda samlas på planen onsdag kväll kl. 19.15 för match i korpserien.

Efter matchen har Växtorps Bois halvårsmöte i klubbhuset.

Nytt och flytt

Dagens namn

GERMUND.

Solen går upp kl. 3.14 och ned kl. 21.13.

Morgondagens namn

FLORA

Solen går upp kl 3,14 och ned kl. 21,13.

Dagens dikt:

Junidagens andning
i en vit gardin,
blomsterångors blandning,
surr av bråda bin,
liten jungfrusländas
eterblåa slag,
allt som flyr och andas
har min själs behag.

(SIGFRID SIWERTZ)

Fuskverk

Gamle länsman L. i E. störde av ett meddelande, att några personer borta i Bo var sysselsatta med hembränning. Han var föga intresserad av saken, men ringde en av de utpekade och sade:

— Det påstås att ni bränner brännvin, men det gör ni väl inte?

— Nej, naturligtvis inte, försäkrade den tillfrågade.

— Jag kunde väl tro det, men jag kommer i alla fall till er om fredag.

Länsman kom, hade biträde med sig och allt befanns vara i bästa ordning. För att inte ha rest alldeles fåfängt tyckte han, att han och hans sällskap väl kunde bli bjudna på kaffegök. Det blev de, men kvaliteten var inte över sig, och på hemvägen utlät sig länsmannen till biträdet:

— När de gör så dåligt brännvin, så kunde de lika gärna låta bli.

Ung genom apa

Den kände föryngringsprofessorn Serge Voronoff anser att människans medellivslängd kan höjas till 150 år. Men då måste man ta apan till hjälp

Voronoffs föryngringskur består som bekant i att man överför en bit av en apas könskörtel på den människa, som vill föryngras. Detta resulterar i allmän stimulering av livsfunktionerna. Huden blir fräschare. Trötthet försvinner. Aptiten ökar. Erotiken blommar upp — till en tid. Längre än sex år varar inte resultatet. Men operationen kan förnyas.

Själv utförde Voronoff flera hundra transplantationer och nu har han ett par efterföljare. Så det behövs många apor. Skall hela mänskligheten få tillgång till föryngringen så gäller det att upprätta väldiga apkolonier.

B. E.

Bara bra — nästan

Wilfred Denno, Sing-Sing-fängelsets direktör, tror att ingenstans i världen kan man leva så tryggt och trevligt som just i hans fängelse. Denno sade vid en pressmottagning i Sing-Sing:

— Det säkraste sättet att leva länge är att leva i fängelset. Ingenstans är livet bättre ordnat och mera hygieniskt än här. Fångarna har inga bekymmer för mat, kläder och pengar. De har sina nöjen, de idkar sport, de läser och bildar sig de arbetar, och allt är avvägt och indelat efter högsta anspråk på vetenskaplig livsföring. Maten är sund och kontrollerad efter de bästa fysiologernas erfarenheter. Om fångarna bara skulle kunna glömma vad de kallar för frihet och lycka, skulle de bli de lyckligaste människorna på jorden.

Men tyvärr, tillade den entusiastiske fängelsedirektören, det är just vad bara få enskilda är i stånd till. Flertalet av fångarna glömmer inte livet utanför murarna, och därför är de olyckliga.

Upp med betygen

tag stödkurs hos HERMODS

USA varnar Europa för revalvering

En sådan skulle vara "en diskriminerande åtgärd mot USA-produkter."

Diskussionen i en del europeiska länder om revalvering av valutorna och FN:s Europakommissions nyligen framförda påstötning härom har givit USA:s finansminister Snyder anledning till att varna Europa för en dylik åtgärd. Han anser en allmän höjning av valutornas värde olämplig vid en tidpunkt, då USA är sysselsatt med en stor upprustning och samtidigt söker hjälpa andra nationer stärka sitt försvar.

Revalveringen är enligt min mening inte någon lösning på världsinflation, utan vi måste bekämpa den med höjda skatter, kreditkontroll och tilldelning av råmaterial varpå brist råder samt liknande åtgärder, förklarade Snyder. En revalvering kommer under nu rådande förhållanden endast att medföra en temporär fördel på ett visst område till skada för upprustningen som helhet och för det ekonomiska läget i andra delar av världen. Höjningen av valutorna skulle medföra en tendens till fastlåsning av de valutarestriktioner Västeuropa infört.

Dessa länder bygger nu upp betydande dollarinnehav, vilka kommer att göra det möjligt att börja häva dessa restriktioner. Det valutadeficit de europeiska länderna ådragit sig genom råmaterialinköp skulle fortsätta även efter revalveringen, eftersom stora kvantiteter råvaror köps från sterlingsländerna och man kan vänta att det engelska pundet revalveras i proportion till den uppåtgående rörelsen hos de kontinentala valutorna. Länder som nu får dollarhjälp skulle finna sitt dollardeficit stigande efter revalvering på grund av att ändringen av valutavärdena skulle tendera att öka deras import från dollarområdet och minska deras export dit.

Europakommissionen står på svag grund, då den gör gällande att en revalvering skulle minska inflationstrycket i Europa genom reducering av exportpriserna. Varje fördel, som teoretiskt skulle resultera från revalvering i form av sänkta priser, skulle otvivelaktigt motverkas av en stark varuefterfrågan i hela världen.

Finansministern vill tydligen poängtera, anser initierade kretsar i Washington, att en revalvering skulle stegra priserna på många råvaror i de europeiska kolonierna, som USA har behov av för upprustningen, och medföra nya miljonutgifter för U. S. A:s del — en utveckling som skulle kunna få ödeläggande verkningar för regeringens stora hjälpprogram för hela världen, vilket går löst på hela 9 miljarder dollar. Man gissar att finansministern främst vänt sig till England då han säger att det är på hög tid att de västeuropeiska länderna fullföljer de åtaganden de gjort enligt överenskommelserna i Bretton Woods och inte företar diskriminerande åtgärder mot USA-produkter. Det bör slutligen observeras att Snyder hela tiden talar om en samfälld uppskrivning av de västeuropeiska valutorna.

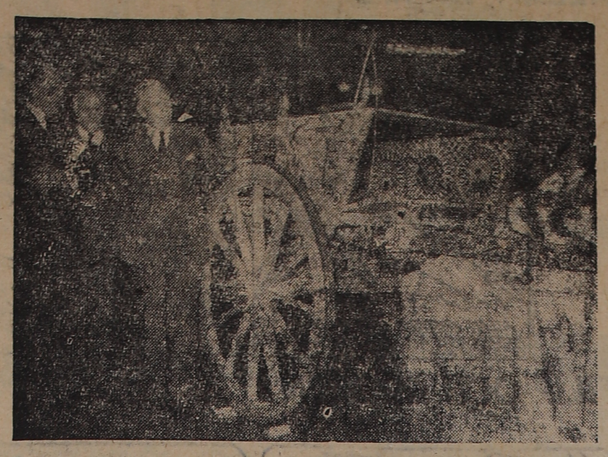
Vart skall obotligt sinnesslöa placeras?

Landshövding Reimer Johansson drar frågan inför regeringen.

Landshövding Reimer Johansson i Halmstad har vänt sig till inrikesministern med en skrivelse, vari han påvisar de på ststa tiden ökade svårigheterna att skaffa platser på olika anstalter för obotligt sinnesslöa.

En hel del av dem måste nu inhysas på ålderdomshem, medan andra med stora svårigheter f. n. omhänderhas av släktingar och andra. Ofta måste obotligt sinnessjuka barn tas in på barnhem. Det är därför ytterst angeläget, att åtgärder omedelbart vidtas för att inrätta ytterligare anstalter för vård av oboligt sinnesslöa såväl barn som äldre, varjämte bör förhindras att befintliga anstalter för obotligt sinnessjuka lägges ned. I detta sammanhang fästes uppmärksamheten på att Skansens vårdhem för obotligt sinnesslöa i Lödöse avses att nedläggas den 1 juli. Då c:a 60 vårdtagare är intagna på detta hem skulle ett nedläggande i hög grad skärpa svårigheterna.

Att f.n. få nya anstalter för-vård av sinnesslöa uppförda är naturligtvis svårt. Det synes emellertid inte nödvändigt med nya anstalter för ändamålet utan det bör vara möjligt att använda befintliga byggnader, som av någon anledning kan övertagas. Även om den vård, som kan beredas i sådana äldre byggnader, kanske ej kan bli lika god som i särskilt för ändamålet uppförda byggnader, synes dock de obotligt sinnesslöa för relativt rimliga kostnader kunna erhålla en betydligt bättre vård än vad som nu är möjligt samtidigt som det skulle innebära mycket stora fördelar för barnavården och åldringsvården.

Försvarsminister general George Marshall har från Siciliens folk fått mottaga en handgjord åsnekärra med inlägg av olika träslag från ECA, som stöder Siciliens ekonomiska återuppbyggnad, som började 1948. På bilden ses general Marshall William Foster från ECA t. v. och Alberto Torchani, Italiens ambassadör, som överlämna de gåvan.

Allmän pensionsförsäkring ekonomiskt ogenomförbar?

Skall staten genom sin tvångsmakt tillförsäkra medborgarna en olikartad försörjning vid ålderdom och invaliditet, alltefter deras förutvarande levnadsförhållanden, eller skall staten nöja sig med att dels genom folkpensioneringen ge alla medborgare den försörjning som är statsfinansiellt möjlig och dels undanröja de hinder i lagstiftningsväg som kan föreligga mot att så många medborgare som möjligt skaffar sig en bättre försörjning än den minimiförsörjning som det allmänna ger genom folkpensioneringen?

Pensionsstyrelsen tvekar inte om svaret. Det är emellertid den frågeställningen som styrelsen lagt till grund för sin utomordentligt hårda kritik av pensionsutredningens principbetänkande rörande allmän pensionsförsäkring i vårt land. Styrelsens yttrande över detta betänkande smular sönder hart när varenda detalj i sakkunnigförslaget, vilket anses ha gått utöver vad som är erforderligt. Tas hänsyn till livräntorna inom den obligatoriska olycksfallsförsäkringen skulle för övrigt tre obligatoriska pensioneringssystem behöva anordnas i samhället. Frågan om sammanförande av samtliga tre pensionsanordningar till ett enda system har inte rönt beaktande vid utredningen, konstaterar styrelsen torrt.

Vad orkar svenska folket betala?

Pensionsstyrelsen fortsätter: Den hittillsvarande erfarenheten av skattetryckets verkningar på arbetslust o. arbetsvilja finner styrelsen utvisa att det inte låter sig göra att av de arbetande medborgarna utta hur mycket som helst för samhälleliga ändamål. Skulle den andel av inkomsten, som kommer att stå till de arbetandes eget förfogande, minska i så stor utsträckning som det föreliggande förslaget förutsätter, är det fara värt att skadeverkningar uppkommer.

Möjligheterna att genom ändringar av och påbyggnader på folkpensioneringen göra denna så effektiv att en obligatorisk försäkring vid sidan av densamma inte skall behövas, har, säger styrelsen, inte utretts tillräckligt. Behovet av en obligatorisk pensionsförsäkring vid sidan av folkpensioneringen har inte bestyrkts.

Ur administrativa synpunkter företer förslaget stora brister. Det kan rentav ifrågasättas om det skulle vara praktiskt möjligt att genomföra förslaget ifråga om debitering, uppbörd, bokföring, uträkning och jämkning av pensionerna. Den fördel, som är förenad med förslaget, nämligen pensionernas variation efter inkomstutvecklingen i landet, uppväger inte de nackdelar, som är förknippade med detsamma.

Ifråga om pensionsåldern föreslår utredningen en sådan av 67 år för män och 63 för kvinnor. Härtill gör pensionsstyrelsen följande kommentar: Kvar kommer dock alltid att stå behovet av olika pensionsåldrar inom olika yrken. Nödvändigheten av att i en obligatorisk allmän pensionsförsäkring ha en fix pensionsålder är en omständighet som redan den kan väcka tveksamhet angående lämpligheten av en sådan försäkring.

Då det gällt bestämmandet av rätten till invalidpension har utredningen föreslagit en betydelsefull förändring av invaliditetsbegreppet. Även på den punkten gör styrelsen kraftiga invändningar. Det invaliditetsbegrepp, som nu vunnit hävd inom folkpensioneringen, torde i det hela motsvara det föreliggande behovet, heter det bl. a. [illegible] de sakkunniga tänkt sig när det gäller beräkningen av invaliditetspensionerna skulle, säger styrelsen, bereda utomordentliga svårigheter vid prövningen och därvid leda till en mycket stark press från de försäkrades sida. Resultaten skulle i många fall bli direkt stötande.

Specialskatt på arbetsgivarna finansierar?

Lika kritisk är pensionsstyrelsen beträffande förslaget om den lägre pensionsåldern för kvinnorna och mot förslaget rörande familjepensioneringen. Och hur förhåller det sig med finansieringen av den tänkta obligatoriska pensionsförsäkringen? Så här lyder styrelsens omdöme:

Ifråga om finansieringen av den föreslagna försäkringen påpekar styrelsen att det tänkta arbetsgivarbidraget inte utgör en verklig pensionspremie utan en specialskatt på arbetsgivarna utgående med viss procent av de löner som av dessa utges. Styrelsen ifrågasätter om en sådan beskattningsgrund kan anses vara rationell. Även inom en allmän pensionsförsäkring torde det inte behöva möta oöverstigliga praktiska hinder att fastställa en för alla försäkrade lika stor total procentsats för premieberäkningen samt tillika föreskriva att ifråga om anställda viss del av premien skall erläggas av arbetsgivaren. De självständiga företagarna får då betala hela sin pensionering själva.

Pensionsstyrelsen anser det önskvärt att vid den nödvändiga omarbetningen av det föreliggande förslaget även beaktas dels frågan om sjukförsäkringens mera definitiva utformning samt dels frågan om den obligatoriska olycksfallsförsäkringens och yrkessjukdomsförsäkringens inordnande i pensionsförsäkringen och sjukförsäkringen. Enligt styrelsens mening bör nämligen all socialförsäkring — och inom detta begrepp måste även en obligatorisk pensionsförsäkring innefattas — samordnas till ett enhetligt system. Först härigenom blir det möjligt att på bästa sätt och utan alltför stora kostnader ge befolkningen den ekonomiska trygghet som utgör en målsättning för det sociala reformarbetet i vårt land.

I **alla** händelser bör, tillägger pensionsstyrelsen, det nu föreliggande förslaget inte läggas till grund för lagstiftning.

Yrkesstolt

När en italiensk förbrytare, Francesco Russo, häromdagen stod inför rätta i Livorno för mord, överfall och stöld, blev han bland annat beskylld för att ha stulit en yllekofta. Russo förklarade mycket kränkt att han aldrig i sitt liv skulle kunna tänka sig att stjäla någonting stickat — han var nämligen själv expert på stickning.

Domaren bad honom något misstrogen att demonstrera sin färdighet. Om en stund kunde domstolen beskåda Russo under bevakning av två jättelika karabinjärer sticka yllestrumpor med flinka fingrar.

Banmästare N. var begåvad med en ovanligt riklig hårväxt. En av hans goda vänner, en konduktör J., var nästan helt i avsaknad av denna mannens prydnad.

— Om vi skulle ta och byta hår du och jag? undrade en gång konduktören lite spefullt.

— Jo, för all del — har du ditt med så... svarade konduktören.

DÄR BARN JAG LEKT

Berättelse av Bo Englund

Bussen stannar.

Raskt hoppar jag av. Chaufförен och jag utbyter en nick och så kör bussen vidare. Jag står kvar en stund och ser hur den rullar bort från mig. När den försvunnit väller tveksamheten åter över mig. Jag är rädd för mottagandet. Jag är rädd för att de kommer att säga att jag har misslyckats. Jag är rädd för att de skall hånle, åtminstone i sitt inre. Och jag börjar tro att det hade varit bättre att aldrig ha följt med bussen.

Sakta går jag framåt landsvägen. Så kommer jag till den lilla vägen som leder till vår gård. Tveksam stannar jag ett slag vid vägskälet. Men så slår det mig att jag har inget annat val. Bussen tillbaka går först nästa morgon.

Jag griper tag i väskan och fortsätter. Det är fyra månader sedan jag gick här. Och då var det i andra riktningen. Fyra månader bara. De är som en evighet.

Plötsligt gör jag en upptäckt. Aderton år har jag tillbragt här. Men först nu inser jag hur vackert här är. Det är som om jag framför mig har en tavla. Den underbaraste jag någonsin sett. I mitten rödfärgad stuga och ladugård. Fält med meterhög gul råg. Gulgröna betesmarker med gröna lövträd här och där. Små slingrande vägar som trevande letar sig fram mellan fält och träddungar. I bakgrunden skog som allvarligt sträcker sig mot rymden. Och vita moln som små nervösa penseldrag på den klarblå himmelsduken. Alllt är höljt i glittrande sol. Det finns ingen vind. Det är alldeles stilla. Alldeles tyst. Och ändå är bilden full av liv. Av tryggt liv. Det är något tidlöst över bilden. Något vemodigt men samtidigt jublande. Den är äkta. Inte som staden som är falsk och gör en osäker. Här känner jag mig lugn och min fruktan för mottagandet viker lite. Jag fylls av förhoppningar. Varför vet jag inte.

När man var liten grabb. Mina tankar går tillbaka i tiden. Då jag sprang här och lekte. Minnen strömmar förbi. Varje del av den här trakten föder minnen. Av hårt arbete. Av små och stora sorger. Men mest ändå av glädje.

En svala. Ljudlösa vingslag. Oroliga lovar mot marken. Sökande. Sedan snabbt upp i luften igen. Bort mot skogen. Bort ur synkretsen. Bort. Bort.

Bort igen? Nej aldrig mer! Nu kommer jag att stanna här. Om jag får förstås. Och om de inte hånar mig. Jag förstår inte, att jag kunde fara härifrån. Men jag såg inte klart då. Hade inget att jämföra med. Det är väl så att man måste bort för att upptäcka hur man har det hemma.

Det var så mycket man längtade efter. Så mycket som man inbillade sig att man skulle finna i staden. Mera omväxling. Mera nöjen. Äventyr. Upplevelser. Bra betalt arbete. Kortare arbetstid. Ingen som bestämde över min fritid. Jag kunde göra vad jag ville. Och jag kunde klä mig som jag ville.

Man får nog säga att jag hade tur. Redan andra dagen fick jag arbete. På en verkstad. Jag fick sköta en stans. Bra betalt tyckte jag. Ett rum fick jag tag på med ljusa moderna möbler. Det var dyrt förstås. Men jag hade ändå pengar till en snygg kostym, en ring med en savrt sten och ett cigarrettetui i silver.

Kamrater fick jag också snart. Nästan varje kväll var vi ute. Vi gick på bio och vi var och dansade. Jag träffade många flickor. Men jag fann ingen som Rut. Flickorna i stan var så flyktiga. Men jag hade tur hos dem och till en början trivdes jag väldigt bra. Ibland inbillade jag mig att jag var lycklig.

Det gick en tid, och så var det inte så roligt längre. Dittills hade livet i stan varit omgivet av ett färgskimrande hölje. En dag upptäckte jag att det började få repor. Det flagnade av mer och mer och snart var det stora fula hål i det. Ett av dem var arbetet. Det blev tråkigt och enformigt i längden. Samma handgrepp Samma plåtbitar. Det livlösa och det monotona i arbetet smittade av sig. Nöjena roade mig inte som förut.

Mitt liv var som en schlager.

Det hade nyhetens behag. Men när det tjusiga upprepades blev det småningom enformigt. Man trötnade på det. Och man längtade efter något som inte var så insmickrande. Efter något som var äkta.

Jag letade efter det i stan. Men jag hade en obestämd känsla av att jag inte skulle hitta det där. Och jag tror att jag visste var jag borde söka det. Men jag vågade inte erkänna det.

En tid fortsatte jag att leva på samma sätt. Men jag var missnöjd och blev allt dystrare till sinnes. En del kvällar stannade jag hemma till kamraternas förvåning. Men jag ville vara ensam. Jag måste. Jag hade ett problem att lösa.

Jag brukade ligga på sängen och stirra upp i taket. Tankarna irrade omkring. Jag fick ingen ordning på dem och problemet tycktes olösligt. Om jag hade hade haft någon att prata med! Någon som kunde trösta mig. Kamraterna kunde jag inte prata med. De var bra men tillhörde inte den typen som jag skulle kunna diskutera allvarliga saker med. De skulle inte förstå. De skulle bara skratta.

Så en kväll...

Uppe i taket såg jag plötsligt en bild. Det var gården där hemma. Den avlöstes av andra. Jag såg mina föräldrar. Syskonen. Och Rut. Mor där hon står vid spisen. Far i arbete ute på åkern. Syskonen när de leker med katten. Och Rut. Nere vid ån. Rut och jag. Arm i arm. Rut och jag. Mun mot mun.

Och jag började gnola på melodier med minnen hemifrån.

Jag förstod.

Jag hade hemlängtan.

Först försökte jag att förneka det. Men till slut var jag tvungen att se sanningen. Jag hade hemlängtan. Jag måste erkänna vad jag saknade. Hemmets trygghet. Något annat än ett hyresrum med aldrig så moderna möbler. Att få vara tillsammans med människor jag älskar. Som jag betyder något för. Människor jag har något gemensamt med. Ett arbete som jag trivs med. Där jag kan göra en liten insats. Där jag arbetar också för mina föräldrar och mina syskon. Och så Rut förstås. För hon är äkta.

Och så gick jag till bussen.

Och nu har jag bilden framför mig.

Stegen blir tveksamma. Jag ser inte till någon. De sitter antagligen i köket och äter nu.

Är jag välkommen? Den förlorade sonen som kommer hem. Jag känner mig ängslig på något sätt inför mötet. Ängslig för att se hån i blicken. En triumferande glimt. Bara det inte blir så för då måste jag ge mig iväg.

När jag kommer fram till ladugården får jag infallet att först gå in i stallet och hälsa på Starken. Det uppskjuter mötet ett par minuter.

Jag öppnar dörren. Starken vrider lite på huvudet men måltiden tycks intressera honom mera än jag. Jag klappar honom på halsen. Han fortsätter att tugga. Jag tar lite havre ur lådan och ger honom. Och så får han en klapp till.

— Ja, nu ska vi börja jobbba tillsammans igen, säger jag. Eller hur Starken?

Så lämnar jag honom.

Försiktigt öppnar jag dörren till köket. Där sitter de just och äter.

— Nej men se Birger! ropar mor glatt överraskad.

— Birger! Birger! skriker systonen.

De rusar upp från bordet och springer fram till mig och slår armarna om halsen på mig. Och jag kramar om dem hårt. Jag märker att jag saknat dem. Frågorna haglar över mig. Jag hinner inte besvara dem. Milt föser jag undan småsystrarna för att hälsa på mor. Hon får en lätt kram.

— Det var roligt att du kommer och hälsar på, säger hon.

— Ja, säger jag tveksamt.

Så hälsar jag på far.

— Välkommen, säger han.

Han trycker vänligt min hand.

— Nu stannar du väl ett tag, säger mor.

—Ja, säger jag. Jag tänker stanna.

— Så du skall inte resa tillbaks igen? frågar mor.

Hon låter förvånad men samtidigt glad.

— Nej, jag stannar här, svarar jag. Om ni vill förstås.

— Det förstår du väl att vi vill, säger mor och ser glad ut.

Jag tittar på far.

— Det var roligt att du kom hem, säger han.

Och det finns inget hån i blicken.

Det jublar i mitt bröst.

— Eva.

"Mina klockor drar sig garanterat aldrig en minut efter", stod det i en annons i en engelsk tidning. Åtskilliga nappade och skickade in sin postanvisning på fyra shill. — varpå de fick motta ett leksaksur utan verk.

Det blev sex mån. fängelse för den smarte annonsören, 26-årige Ronald C. Wright.

— Du skulle ju hålla diet, och här sitter du och äter hummer?

— Ja, jag har ätit dietmaten, och nu ska jag ha middag.

I Steinbach, Manitoba, rapporterade en tidning resultat av intressanta vetenskapliga forskningar i dietfrågor, i synnerhet gällande skolmåltider: "Experimenten med råttor gav belägg för en annan viktig omständighet: en dålig skollunch är inte bra.

— Idel misslyckade lysningspresenter! Som den här — ett par bokstöd från farbror Oskar. Nu blir vi tvungna att köpa en bok också.

Sveriges vackraste flicka har korats vid en tävling i Stockholm och den lyckliga, Kicke Håkansson, gjorde på onsdagskvällen sitt första officiella framträdande för publik i samband med Sexdagarsloppets avslutande på Stadion, där Kicki var krönikulla. Här ses hon glatt vinkande vid sitt ankomst på Stadion.

Enkelt

En mumie grävdes för en tid sedan fram i Ungern. Order kom från Moskva att man till varje pris skulle söka bevisa att det var Djingis-Khans mumie. Efter en tid meddelade Ungerns historiska sällskap att det verkligen var Djingis-Khan. "Hur kom ni underfund med det?" frågade Moskva. Och fick till svar: "Vi överlämnade saken till hemliga polisen och mumien erkände."

Laholms Tidning - orte ns tidning.

RADIO

TISDAGEN DEN 19 JUNI

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Pastor Harry Lindström.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Arvid Sundin spelar populärt på piano.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Docent Nils Thyresson om solbränna.
13.00 Radioorkestern. Dir.: Sven Sköld.
13.30—14.00 Husmorshalvtimmen:
1. En gynekolog ger råd. Dr Helge Thelander.
2. Aktuella minuter.
17.00 Väderlek.
17.10 Klass fem flyter bort av Karl-Aage Schwartzkopf. Personer: Ferdinand Bläckström, folkskoleinspektör; fröken; Bengt John, Konrad, John, Ninny och Lilly, femteklassare; berättaren. (Repris.)
17.30 Moderna rytmer med Rolf Larssons kvartett.
17.55 Radiohjälpen 90 19 50. Lyssnarnas önskeprogram på grammofon.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Elsie Björnberg sjunger till Kabaretorkestern. Arrangör och dirigent: William Lind.
19.55 Att organisera världsfreden. Föredrag av fil. dr Johannes Wickman.
20.20 Jean Sibelius: Symfoni nr 6 d-moll op. 104. Göteborgs radioorkester. Dir.: Håkan von Eichwald.
20.50 Manne Berggren i Sevilla.
21.30 Sonia Sjöbeck sjunger till Emil Iwrings ensemble.
21.45 Utflykt till tystnaden, en berättelse ur »Röd skjorta» av Erik Asklund. Uppläsning av författaren.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.05 Grammofonkonsert: 1. Georg Friedrich Händel: Triosonata för två violiner och cembalo op. 5 nr 6. Walter Schneiderhan och Gustav Swoboda, violin, samt Franz Holletschek, cembalo. 2. Franz Schubert: Fantasi f-moll för två pianon op. 103. Paul Badura-Skoda och Joerg Demus.

Danska radioprogrammet tisdag.

6.15 nyheter. 7.35 grammofon. 8.30 gudstjänst. 12.00 konsert 13.15 sång. 13.35 grammofon. 14.00 damernas halvtimma. 16.00 grammofon. 16.50 och 17.40 uppläsning ur svenska författares verk. 18.00 grammofon. 18.45 nyheter. 19.20 filmmelodier. 20.00 uppläsning. 20.25 nordisk musik. 21.10 reportage. 22.00 nyheter. 22.15 grammofonutsändning från Metropolitanoperan.

KOSTYM AT SKOTTE

En skotte som behövde en ny kostym frågade en god vän om denne kunde ge honom en adress till någon bra skräddare.

— Ja, sa vännen, Aron där borta i hörnet är bra, men du ska inte betala honom mer än hälften av vad han begär.

Skotten gick till skräddaren.

— Hur mycket tar ni för en prima kostym? undrade skotten.

— 4 pund, svarade skräddaren.

Det är alldeles för mycket, jag ger er två, sa skotten.

—Två pund är för litet, men då ni är en ny kund skulle ni kunna få den för tre pund.

— Ett och ett halvt pund sa skotten.

— Nej, det är alldeles på tok för litet, men eftersom jag inte vill förlora en ny kund skulle jag kunna nöja mig med två pund.

— Jag betalar er ett pund men inte ett dugg mer, sa skotten.

— Ni är då för svår, sa skräddaren, låt oss säga ett och ett halvt pund, eftersom ni är så påstridig.

— 15 shilling, utbrast skotten.

— Ni är då den värsta människa jag råkat ut för 15 shilling, sa ni? Då kan jag ju lika gärna sy den gratis!

— Jaså, sa skotten fundersamt, i så fall tror jag att jag tar två!

ONSDAGEN DEN 20 JUNI

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Pastor Harry Lindström.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Maiken Vogel sjunger till Karl-Olof Bergqvists kvartett.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Mjöken och sommarvärmen. Föredrag av mejeriingenjör Hilmer Danielsson. (Malmö.)
12.55 Tidssignal.
13.00 Rytmisk underhållning med Alma Vine, sång, Göte Wilhelmssons kvartett och på grammofon Tex Benekes orkester.
13.30—14.00 Ur »De foro på havet» av Carl Axel Malmberg. Uppläsning av Stellan Elliot.
17.00 Väderlek.
17.10 Orgelkompositioner spelade av Erik Erling (från Hedvig Eleonora kyrka).
17.35 Grammofonmusik: 1. Kathinka, polka (Ferry Muhr). Horst Hoffmanns dragspelsorkester. 2. På Rue de l'Amour (Samson-Arnesson). Sven Lindberg, sång. Sam Samsons orkester. 3. Tennessee waltz (King-Stewart). Spike Jones and his City Slickers. 4. 9:20 special (Henry Warren). Reinhold Svenssons kvintett. 5. Kär i dej, vals (Sigman-Wersén). Kai Söderman, sång. Jerry Högstedts orkester. 6. Aimer comme je t'aime (Giraud-Lucchesi). Yvette Giraud, sång. Dir.: Albert Lasry. 7. Stars in my eyes (Fritz Kreisler). André Kostelanets orkester. 8. Onaway, awake beloved ur »Hiawatha» (Samuel Coleridge-Taylor). Solist: John McHugh. Dir.: Stanford Robinson. 9. Ur baletten »Les deux pigeons» (André Messager). Covent Gardenoperans orkester. Dir.: Hugo Rignold. 10. Appressati Lucia ur »Lucia di Lammermoor» (Donizetti). Solister: Margherita Carosio och Carlo Tagliabue. Dir.: Franco Patanè. 11. Pièce en forme d'habanera (Ravel-Leduc). Joseph Szigeti, violin. 12. O, légère hirondelle ur »Mireille» (Gounod). Solist: Janine Micheau. Dir.: Roger Desormière. 13. Rapsodia sinfonica (Joaquin Turina). Moura Lympany, piano. The Philharmonia Orchestra. Dir.: Walter Süsskind.
18.35 A London Bus Ride. Engelsk lektion av Alan Blair.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Musikalisk underhålln. med Lasse Dahlquist, Tjuslings trio, Bertil Hellströms orkester och Gösta Klemmings spelmanstrio. (Göteborg.)
20.15 Huggormens hemligheter. John Bernström och Nils Linnman i markerna.
20.45 Radioorkestern. Dir.: Sten Frykberg.
21.20 Under vilken sol — under vilken måne? Scen av Bertil Malmberg. Regi: Palle Brunius. Personer: Richard Johansson — Anders Henrikson; Elisabet, hans hustru — Maj-Britt Nilsson; Edman — Åke Fridell.
21.45 Kammarmusik av äldre mästare. Lars Frydén och Karl-Olof Nihlman, violin, Axel Johnson, viola, och Bengt Ericson, violoncell.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Charles Normans orkester med Jimmie Woode.
23.00—23.30 Nattsexa. Vi spisar skivor med Babs.

Danska radioprogrammet onsdag.

6.15 nyheter. 7.35 grammofon. 8.30 gudstjänst. 12.00 konsert 13.15 sång. 14.00 damernas halv timma. 16.00 konsert. 16.50 uppläsning. 17.40 grammofon. 18.45 nyheter. 19.15 20 frågor. 19.50 musik på fiol och piano. 20.35 föredrag med grammofon. 21.30 uppläsning. 22.35 pianomusik. 23.00 dansmusik.

PRÄST I JUGOSLAVIEN LIKSTÄLLD MED TJÄNSTEMAN

Präster tillhörande den i Jugoslavien erkända religionsgemenskapen åtnjuter hädanefter rätten till socialförsäkring precis som vilken arbetare eller tjänsteman som helst. Ett sådant avtal har nu stipulerats mellan de olika kyrkosamfunden och socialförsäkringen resp. myndigheterna. Prästerskapets medlemmar betraktas därefter som tjänstemän i sina resp. samfund.

I blickpunkten

SEXUALFÖRBRYTELSERNA upprör opinionen över hela landet. Försöken att vända uppmärksamheten från denna skräm mande utveckling är dömda att misslyckas. Riksdagen diskuterade 1949 frågan om åtgärder mot sexualförbrytare och skydd för minderåriga i anslutning till en motion, som krävde regelbunden sinnesundersökning av svårare sådana förbrytare. Första lagutskottets majoritet ställde sig kallsinnig vid behandlingen av motionerna, påpekar Sydsvenska Dagbladet. Det blev också avslag. Utskottet menade att "såvitt det statistiska materialet ger vid handen, skulle sexualbrottslighetens utveckling icke i och för sig motivera den oro, som i skilda sammanhang kommit till uttryck" — ett argument som inte håller. De grova brotten har ökat och det är den utvecklingen, som inger oro:

För vår del tror vi inte, att straffarbete eller sinnessjukvård under längre eller kortare tid skapar om de individer, som rekrytera sexualförbrytarnas skara. Det enda effektiva botmedlet synes vara kastrering. Man tycker åtminstone, att det danska systemet, som låter brottslingarna välja mellan straffarbete och kastrering, på allvar borde övervägas här. Det heter visserligen att kastreringen är en inhuman åtgärd, men hur skall då sexualförbrytelserna mot oskyldiga barn betraktas?

När det faktiskt förhåller sig så, att många barn långt upp i mogen ålder får lida av de psykiska skador som övergreppen mot dem vållat, och när praktiskt taget alla svenska mödrar med småbarn måste känna oro för att dessa skall råka ut för sedlighetsförbrytare, så måste det betecknas som missriktad humanitet att driva hänsynen till dem för långt.

Riktigt anmärkt.

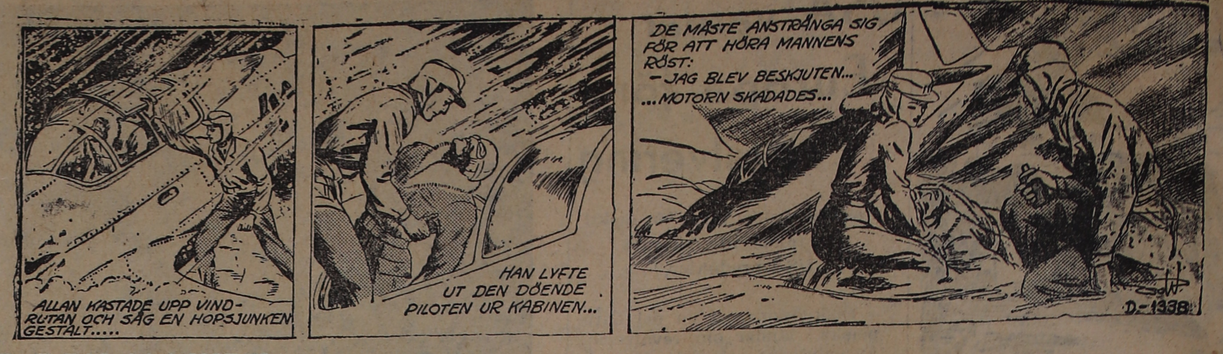
ÄR INDUSTRIEN AVKRISTNAD? Arbetsgivarföreningen Industria diskuterar i sitt nya nummer frågan, om industrin är avkristnad. Förf. utgår från ett initiativ av några unga präster i Karlstads och Västerås stift, som bildat arbetslag med uppgift att behandla problemet, hur man bäst skall kunna nå in i industrin med kristen påverkan. Den som har utsikt att lyckas måste känna miljön inifrån och arbetarnas reaktion. Norrköpings Tidningar kommenterar inlägget:

Frågan "Är industrien avkristnad?" hör till ett större problem, som inordnas i väsentliga nutidssammanhang. Det är onödigt att påpeka att industrialism betytt en omvandling av de materiella villkoren och starkt bidragit till samhällets nuvarande struktur. Dessbättre har en följd blivit en höjd levnadsstandard. Men också andligt har den industriella "revolutionen" avsatt sina spår. Tekniken och rationaliseringen i industriarbetet kommer ofta den enskilde att känna sig som en kugge i ett maskineri, en liten del av ett svåröverskådligt helt. En känsla av rotlöshet kan lätt gripa den som ställts i denna miljö, och många förmår ej skapa en motvikt genom samlande och stödjande intressen i fritidstillvaron. Industrialismen har sin andel i nutidens andliga kris.

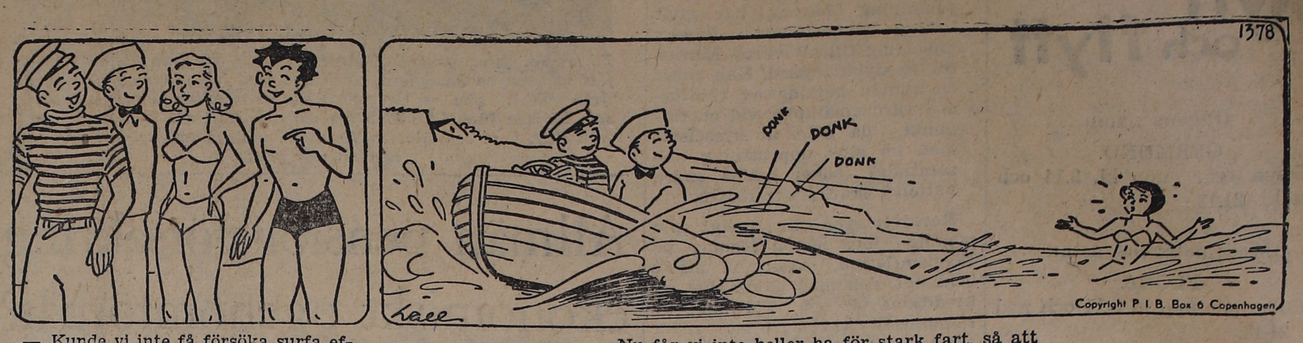
Någon patentlösning av problemet finns helt säkert icke. Redan att formulera det klart och samla material till dess belysning är en viktig uppgift. Att bortom barriärer ov olika slag, mekaniseringens ödslighet, sociala skrankor, fördomar och illusionslöshet, söka sig fram till det djupast mänskliga måste vara en av vägarna. Vardagens trånga horisont får inte bortskymma de vidgade perspektiven på den mänskliga samlevnaden, på idéerna och idealen, som framgått ur traditionen, ur tanke, erfarenhet och upplevelse.

Bredvid det praktiskt-sociala arbetet anmäler sig behovet av fördjupade kontakter i de andliga ärendens tjänst tillägger tidningen.

ALLAN KÄMPE

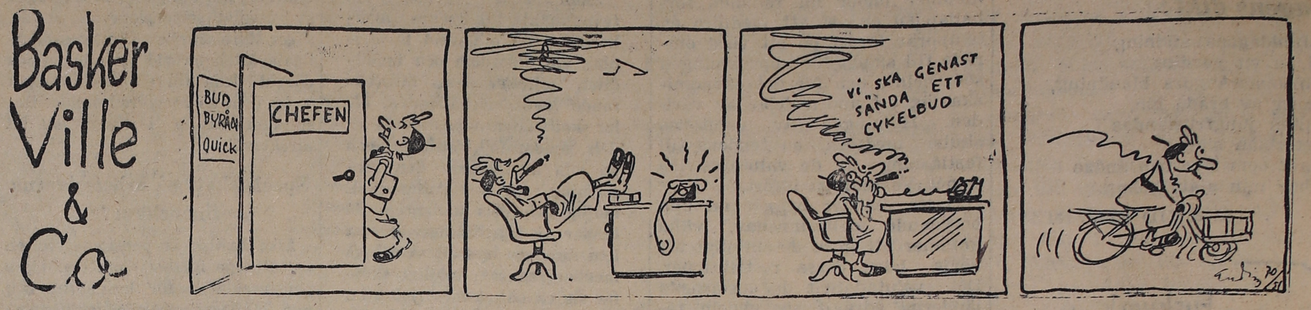
FILIP OCH MAJKEN

— Kunde vi inte få försöka surfa efter er motorbåt?

— Nu får vi inte heller ha för stark fart, så att hon faller ned från hans axlar!

Basker Ville & Co

Boknytt

Hans Lidman: FÄBODNATT. Noveller. Häft. 9:50, inb. 12:50. LT:s förlag.

Hans Lidman är välkänd som fin författare av jakt- och fiskeböcker och som skicklig fotograf. Hans högt uppdrivna förmåga att bildmässigt återge sina lyhörda upplevelser av norrlandsnaturen med dess kärva, melankoliska vemod har kommit honom väl till pass i debuten som novellist. Berättelsernas motiv är också hämtade från den miljö han redan tidigare visat sig känna utan och innan: skogsbygderna i Hälsingland.

Titelnovellen Fäbodnatt anger tonen i novellerna: en frisk, okonstlad, säker realism. Här handlar det om ensamhet, besvikelse, erotisk hunger men slutligen också om en trollbundenhet vid fäbodvallens karga charm och frihet, som kommer fäbodflickan att tvärs emot alla vinterföresatser varje sommar på nytt återvända till vallen och besvikelserna.

Liksom Fäbodnatt har de flesta novellerna ett erotiskt ledmotiv, varierat med ett slags bister, medkännande humor och en tillbakaträdande anspråkslöshet, som stämmer läsaren helt sympatiskt. Men stundom djupnar skildringarna till ödestung, ruvande tragik som i jakthistorien Bekännelsen eller glittrar till i lekfullt sommarsvärmeri som i den ironiska berättelsen En principfast ung man.

NERTYSTAD

Ett kommunalfullmäktigemöte i en by nära staden Mons i södra Belgien utvecklade sig häromdagen till en veritabel jazzkonsert. Anledningen var att en av ledamöterna ådragit sig den övriga församlingens missnöje.

Till en början sökte man helt enkelt överrösta den bojkottade men då denne till nästa dags sammanträde tog med sig en megafon svarade motståndarna med samma mynt: en var utrustad med en flöjt, en annan med en trampet och en tredje tillgrep sina egna mer eller mindre musikaliska talanger. Så snart den olycklige sökte göra sig hörd satte "orkestern" i går för fullt. Ordföranden hade ingenting annat att göra än att förklara mötet avslutat.

Den bojkottade ledamoten hade tidigare tillhört kommunistpartiet. Då han nyligen utträdde ur partiet vägrade han att ställa sin plats i fullmäktige till förfogande vilket inte uppskattades av de övriga ledamöterna.

INGET KNUSSEL

Man höll på att sätta upp ett stort religiöst drama på en av de största teatrarna i New York. Den europeiske regissören, som hade engagerats för att iscensätta det hela började se ut att gå ta föreställningen, stod just och instruerade skådespelarna och hyggligt, då teaterdirektören infann sig vid en repetition.

— Vad är det där för några figurer, sade han och pekade på tolv allvarliga statister i vitt.

— Det är de tolv apostlarna, svarade regissören.

— Apostlar? Och bara tolv. Vad är det för några dumheter! Har jag inte sagt er att kostnaderna inte spelar någon som helst roll? Skaffa hundra apostlar!

Förskolor för alla barn ett socialt framtidsmål

STOCKHOLM. (TT)

En generalplan för barnstugornas och barntillsynens utbyggnad i vårt land under tioårsperioden 1951—60 föreslås av 1946 års kommitté för den halvöppna barnavården i dess betänkande om daghem och förskolor, vilket på fredagen lämnades till statsrådet Sven Andersson.

Vidare föreslås att förskolor — den nya benämningen på barnträdgårdarna — skall stå öppna för alla barn i åldern 3—7 år, att man fortsätter att bygga ut daghemmen och jordbruksdaghemmen på landsbygden samt att man inrättar försöksverksamhet med familjedaghem. En successiv kommunalisering av hela den halvöppna barnavården, upprustning och successivt förstatligande av förskoleseminarierna samt kraftigt ökade statsbidrag rekommenderas också, medan däremot tanken på ett obligatoriskt eller frivilligt förskoleår inom skolans ram enbart för sexåringar avvisas.

Beträffande terminologien anser kommittén att det otympliga och krångliga uttrycket "anstalter för halvöppen barnavård" bör ersättas med benämningen barnstugor. Beteckningen förskola skall ersätta termerna barnträdgård, lekskola och kindergarten medan däremot namnet daghem bör behållas.

I första hand bör förskolorna byggas ut och framtidsmålet bör vara, säger kommittén, att praktiskt taget alla barn i 3—7-årsåldern och särskilt barnen i 5—7-årsåldern får tillfälle att om föräldrarna så önskar besöka förskola. F. n. bör avgifter tas ut, högst 15 kr per barn och månad, men på lång sikt bör dessa skolor bli kostnadsfria.

Behovet av fler daghem är mycket stort. De förvärvsarbetande gifta mödrarna i stadsbefolkningen har c:a 65.000 barn i förskoleåldern, vilket innebär att minst 50.000 av dessa kvinnor får klara sin barntillsyn utan hjälp av daghem. Praktiskt taget alla mödrar som har barn på daghem är socialt och ekonomiskt tvingade till det, då 80 proc. av daghemsbarnen tillhör socialgrupp III. Kommittén understryker att det är nödvändigt att arbetslivet anpassas till kvinnorna och mödrarna, inte tvärtom.

Försöket med jordbruksdaghem framförallt i Skåne och Norrland har givit så goda resultat att dessa hem nu måste betraktas som en permanent del i barnstugeverksamheten. En standardförbättring bör dock ske. Under fem år bör försök med förskolor ordnas i olika landsbygdskommuner.

Önskar Ni sälja

lantbruk, stadsfastighet, tomt, villa, handelsaffär eller varulager, torde Ni beakta, att vi alltid hava solida köpare antecknade samt förmedla affärer mot lågt arvode och sunda affärsprinciper.

Laholms Inkasso- & Affärsbyrå
Tel. 80 MANDER CARLSON. Tel. 80.

Ragnar Ekström:

Kungarna på Kolholmen

(22)

Bondesson skrek över till Sjöberg:

— Det där är knep, som gick på farfars tid. Ge honom en stövel i baken och rulla honom i dyngstan, så har han fått svar.

Profeten stannade utanför Bondessons gård. Det tändes ett hätskt ljus i hans ögon. Han steg in och kom på grusgången ända fram till Bondessons trappa.

— Du Bondesson, sade han. Orden störtade vilt ur hans mun och det vita skägget fladdrade i kvällsblåsten. Mitt ärende gäller dig. Av dig skall utkrävas Tomas Larssons blod till sista droppen och Agusas, som du körde ur hans stuga och som nu sitter på hospitalet. Alla dina synder skall du få sona: säden, som du narade till dig från mjölnaren, gruset, som du fyllde säckarna med, horgången hos torparhustrur och hushållerskor, fiendskapen, som du stiftat, hästarna, som du skojat till dig —

— Tig! röt Bondesson och steg ner från trappan.

— Barnen, som du slagit, drängar och pigor, som du piskat till oredlighet mot andra, din snikenhet och grymhet, hårdhet och orättvisa —

Profeten talade med slutna ögon och händerna lyfta som klor framför sig. Han skalv i kroppen. Fradgan rann i mungiporna.

— Ve dig, Bondesson! Nu är din stund kommen.

Bondesson lyfte besinningslös sin arm till slag.

Men han behövde inte slå. Profetens kropp ristes som av en jordstöt och han slog handlöst i backen. De nakna häiarna hamrade som trumpinnar mot marken. Huvudet böjdes våldsamt bakåt i en båge. Munnen kippade efter luft, och grön galla började rinna i det vita skägget.

Bondesson vände sig bort med vämjelse.

— Kasta ut honom på vägen! sade han åt drängarna. Så gick han fram till trappräcket, böjde huvudet mot armen och kräktes.

•

Ett par dagar därefter skulle Bondesson fara med unghästen till kvarnen och gröpa. Han satt olustig vid frukostbordet och lekte med kniven, åt varken vått eller torrt.

— Jag är opasslig i dag, sade han åt drängen. Du får köra i mitt ställe.

Drängen grinade till, hånfullt.

Bondesson såg skarpt på honom.

— Jaså, du tror, att jag är rädd för den där gubbslutens prat! Men du tog fel. Jag mår som en katt efter ett kok stryk, men nu skall jag köra själv. Djävlar i kolmilan!

Bondesson gick bullrande på dörren.

Om en stund kom han tillbaka, gick in i kammaren och tog sig en stor sup. Han stoppade flaskan i innerfickan.

Så körde han från gården. Den halvtämda fålen gick som en raket mellan skaklarna. Ibland var han med alla fyra i luften. Han bockade och försökte ta betslet och slog, så att det gnistrade om skorna.

Ingen följde efter och såg på, men så här tror man, att det gått till:

Bondesson höll ibland och drack ur sin flaska. Han slog det arma djuret med piskan och svor och väsnades, när han inte fick håll på honom. Och när han kom till Fyrkarlsbacken, gick hästen i fullt sken. Han hade tagit vänstertömmen med svansen och var tokig av rädsla. Nu var det inte tanke på att få håll på fålen. Bondesson borde ha låtit honom basa raka vägen ut, tills han tröttnat.

Men just vid kröken i backen tar kvarnvägen av uppåt Stora Axet. På andra sidan är ett otäckt stup ner till Tvärbäcken. Vägen var nylagd, när detta hände, och stalpet var fullkärrat med stenskärv. Inget stenräck hade hunnit bli uppsatt, där stod ett ribbräck till navhöjd, ingenting som hejdar en unghäst.

Nu måtte Bondesson ha fått tömmarna i kors under sina försök att slita till sig vänstertömmen. Bra nog berusad måste han också ha varit och sjuk också. Eller kanske han tänkte på spådomen.

Alltnog: vid vägskälet till kvarnen ville han vika av men tog fel töm och styrde hästen i vild fart rätt över räcket ner i djupet. Hästen förlorade fotfästet och åkte som en säck utför. Han blev levande flådd på ena sidan. Skaklarna brast, och vagnen snurrade som en bobin till botten av ravinen. Bondesson tog ett språng åt sidan och blev efter, men fick en hästsko i skallen och slog ryggen i ett av vagnshjulen.

Tord Tomasson kom körande förbi en stund efter. Han såg det trasiga räcket och tänkte i vild fart:

— Gud hjälpe oss! Här har hänt något förfärligt.

Så fick han håll på sin häst och sprang av lasset. Han hoppade utför stupet, åkte på armbågar och knän bland stenflisorna och hittade först hästen, som levde och försökte komma på benen. Hans buk var spräckt, uppskuren av en skärva och halvtömd på tarmarna.

Bondesson låg stilla en bit därifrån, vikt som en fällkniv över vagnshjulet och utan medvetande. Han blödde ur ett styggt sår i huvudet.

Tord slog först ihjäl hästen med den avbrutna vagnsstången. Det var ett hårt arbete. En häst har en skalle, hård som sten. Tord var blek, när han berättade om den slakten sedan. Han skar av halsådrorna med sin fällkniv och gick inte därifrån, förrän hästen låg stilla.

Så bar Tord upp Bondesson och lade honom varsamt på sin vagn. Han bäddade, som han trodde bäst, med de fylldа sädespåsarna och hästtäcket. Tre hundra kilo spannmål fick han nedblodade på den resan.

Tord brukade aldrig slå sina dragare, men nu drev han hästen i galopp backarna uppför. Om en timme var han i staden, och Bondesson lades på operationsbordet på lasarettet.

Där räddades hans liv för tillfället, men hans rygg var bruten och underkroppen ohjälpligt förlamad.

När Bondesson vaknade ur narkosen efter operationen, försökte han resa sig och skrek:

— Profeten skall ha nytt tak på sin stuga. Och säg åt Tomas, att jag kommer på pingstkalaset hans!

Så sjönk han ihop och låg medvetslös i två dygn.

Innan Bondesson dog, hade han ett samtal med doktorn.

— Jag ångrar hela mitt liv, sade han.

— Det plär alla göra till sist, sade doktorn. Lycklig den, som hinner gottgöra något av allt ont han gjort.

Bondesson låg tyst. Han upprepade doktorns ord med läpparna.

— Jag vill skriva ett testamente, sade Bondesson om en stund.

Doktorn hämtade ett papper, en penna och två ojäviga vittnen.

— Jag har inga nära släktingar, sade Bondesson. Han var förlamad i halva bröstet och talade mödosamt.

— Min far var hård mot mig, fortsatte han. Han misstänkte, att jag inte var hans äkta son. Han slog mig och svälte mig. Jag fick arbeta som ett djur. Doktorn kan se ett märke efter hans högaffel under mitt vänstra bröst. Då var han full och ville sticka ihjäl mig. Jag slog honom i lagårdsgolvet och gick hemifrån.

— Det enda, som min far lärde mig, var att supa och lura folk på hästbyten.

(Forts.)